

Apocalipsis

Juu' he⁻ ga⁻ mi⁻ jnää⁻ ángel kih⁻ Jwaa⁻

¹ Jee' la⁻ na⁻sii⁻ he⁻ ga⁻mi⁻ jnää⁻ Jesucristo, ja⁻ba' he⁻ ga⁻hyoyh' kih' Dio mah['] mi⁻ jnääy⁻ kih' dsa⁻ kyaay['] lä⁻jé⁻ he⁻ nøø' juu' le['] chah'. Ga⁻chœey['] ángel kyaay['] mah['] ngëey['] juu' la⁻ ki⁻ jnä['], Jwaa⁻ hi⁻ jmee⁻ ta[']he['] kiyh'. ²Jnä['] ga⁻jmeen['] dsoo' juu' kih' Dio, hi⁻ ga⁻jmeen['] dsoo' kih['] lä⁻jé⁻ juu' he⁻ ga⁻kwa['] Jesucristo, ja⁻ba' lä⁻koo⁻ ga⁻jéen['].

³ La['] llu['] kih['] hi⁻ hë⁻ hi⁻ kih['] hi⁻ nuu⁻ lä⁻jé⁻ he⁻ na['] ga['] le['] lä⁻koo⁻ jäh['] juu' la⁻. Hi⁻ la['] llu['] kih['] hi⁻ jmee⁻ he['] lä⁻koo⁻ na⁻sii⁻ juu' la⁻, jëeh['] ma⁻ngoo['] ya⁻jäh['] le['] he['] ja⁻.

Ga⁻sii["] Jwaa⁻ kih['] lä⁻jé⁻ gyii['] gwah⁻

⁴ Jnä['] Jwaa⁻ siin⁻ kih['] lä⁻jé⁻ gyii['] gwah⁻ he⁻ tøø['] hwa['] Asia. Ngiiñ['] kih' Dio wa['] kway['] lä⁻jé⁻ he⁻ llu['] kyah['] hnäh['] hi⁻ wa['] jmeey['] hii['] tii['] kyah['] hnäh[']. Hi⁻ he['] he['] lqa['] na['], hi⁻ he['] he['] ma['] lqa['] jää['], hi⁻ he['] he['] hi⁻ na['] ga['] jäh[']. Hi⁻ lä⁻ja⁻ ngiiñ['] kih['] lä⁻jé⁻ gyee['] jmi⁻lle['] hi⁻ tääh['] cha[']në['] Dio. ⁵Hi⁻ lä⁻ja⁻ ngiiñ['] kih['] Jesucristo hi⁻ mi⁻te['] juu' kih[']. Hi⁻ he['] to⁻në['] ga⁻lä⁻jiih['] jee['] kih['] hi⁻ ma⁻na⁻juu['] hi⁻jøøh['] ga['] kih['] jee['] lä⁻jé⁻ rey hi⁻ chaa⁻ hwa[']la⁻.

Hi⁻ he['] hnää['] jne['], hi⁻ ga⁻chœy['] dso[']kye⁻ jnän['] kyaah['] jma⁻ kiyh[']. ⁶Hi⁻ ga⁻jmääy['] jne['] lä⁻koo⁻ rey, hi⁻ lä⁻koo⁻ jmi⁻dsa⁻ mah['] jmeen[']ta[']he['] kih['] Dio hi⁻

laa' Jmiiy'. Wa' jmeen' juuh' kiyh' hi' wa' laay'
dsa' ta' lä' jé' joh' jmii' cha'. Wa' la' lä' ja'.

⁷ Miih' ga' jmee', jayh' jee' jnii'. Ga' lä' jé' ba'
jéey' wa'ra' ga' tē' jee' jayh', lä' kye' hi'
ga' jmääyh' dsoo'. Lä' jé' née' dsa' hi' chaa' hwa'
la' ki' hoo'h' wa'ra' ga' jéey' jah' Jesús. Wa' la' lä' ja'.

⁸ "Jnä' he' laan' lä' koo' hwëh' A kyaah' hwëh'
Zeta, jnä' he' ma' laan' jää' ja' ga' nøø' jmi' gyuu',
hi' lä' jiih' hee' jmi' gyuu' lä' ma' laan' ja' ba',
ga' jäh' Dsa' jøøh' jnän'. Hi' he' laa' na', hi' he' ma'
laa' jää', hi' ja' ba' hi' he' jäh' ka' läh', hi' cha'
cha' miih' be' kih'.

Ga' hëe' mi'né' Jwaa' jmëe' kih' Dsa' jøøh' jnän'

⁹ Jnä' Jwaa' øøh' hnäh', jéen' wi' ko' jøh' kyaah'
hnäh', jee' hnäh' jne' Dio ko' jøh', hi' kwëeh' ba'
dsé' jne' kyaah' be' he' kwa' Jesucristo. Ma' gyan'
hwa' he' chee' Patmo, he' hä' jee' jmi' ñeeh'. Jee'
ja' ga' chee' dsa' jnä' kih' he' sa' ga' lä' hnøøy'
juu' kih' Dio, hi' lä' ja' sa' ga' lä' hnøøy' he' ma'
kwan' juu' kih' Jesucristo. ¹⁰ Ma' ga' tē' jmii' he'
tääh' dsa' kwa' ti'hmaah' kih' Dsa' jøøh' jnän', ma'
kyen' cha' miih' Jmi' lle' Na' jngii', ma' ga' nuun'
ta' ka'luun' koo' ki' gaa' he' nuuh' lä' koo' luu'
hoo', ¹¹ he' ga' jäh':

—Jnä' he' laan' lä' koo' hwëh' A kyaah' hwëh'
Zeta. Jnä' he' ma' laan' jää' ja' ga' nøø' jmi' gyuu',
lä' jiih' hee' jmi' gyuu' lä' ma' laan' ja' ba'. Sii' né'
mo'je' lä' koo' te' he' jéeh' la', chee' kih' lä' jé' gyii'
gwah' he' tøø' hwa' Asia. Chee' kih' jwii' Éfeso,
kih' Esmirna, kih' Pérgamo, kih' Tiatira, kih' Sardis,
kih' Filadelfia hi' kih' Laodicea.

12 Ga⁺jeehn` hñiin⁻ mah⁺ jëen⁻ hii⁻ he⁺ ma⁺ hlëeh⁺ kyaah⁺ jnä⁻. Lä⁺koo⁻ ma⁺ ga⁺jeehn` hñiin⁻ ga⁺jëen⁻ gyii⁺ candelero he⁻ na⁻la⁻ kyaah⁺ ku[']nøø⁻. **13** To[']dsaah⁺ jee⁺ kih⁺ candelero ja⁻, ga⁺jëen⁻ ja⁻ hi⁻ la⁻a⁺ lä⁺koh⁺ ma⁺ la⁻a⁺ Hi⁻ga⁺lëe⁺ngo⁺, ma⁺ kyeyh⁺ koo⁻ hmiih⁺ kyoo⁻ he⁻ të⁻ lä⁻ ga⁺të⁻ hwa⁺, hi⁻ ma⁺ na⁻hñuu⁻ mo⁻dsëy⁺ kyaah⁺ hmiih⁺ he⁻ ma⁺ na⁻la⁻ kyaah⁺ ku[']nøø⁻. **14** Peer⁺ ma⁺ tø⁻jlëe⁻ lley⁺ lä⁺koo⁻ tøø⁻ jñu⁻ borrego, hi⁻ lä⁺koo⁻ tøø⁻ tu[']hmoo⁻. Mi[']nëy⁺ ma⁺ la⁻ lä⁺koo⁻ jee⁺ hya⁻ je⁻. **15** Ma⁻tiiy⁺ ma⁺ la⁻ lä⁺koo⁻ la⁻ ñe⁻ nøø⁻ he⁻ jih⁺ lä⁺koo⁻ ma⁺ koo⁻ neh⁻ hwii⁻. Lle⁺kiyh⁺ ma⁺ nuuh⁺ lä⁺koo⁻ jee⁺ jyoo⁺ jmii⁻. **16** Ma⁺chaayh⁺ kyaah⁺ gooy⁻ ra⁻lluu⁺ gyee⁺ nuuh⁺ hi⁻ neh⁻ to⁻hooy⁺ ma⁺ go⁻hii⁺ koo⁻ ñe⁻tuuh⁺ chuuuh⁺ he⁻ na⁻jni⁻ lä⁻to⁻ jwoo⁺. Mo⁻nëy⁺ ma⁺ la⁻ lä⁺koo⁻ jmëë⁻ hyoo⁻ he⁻ jëe⁻ ñih⁻.

17 Ma⁺ ga⁺jëe⁻ jnih⁺, ga⁺tahn⁻ lä⁺koo⁻ he⁻ na⁻juun⁻ huu⁻ tiyy. Ja⁻ga⁺ ga⁺kyey⁻ gooy⁻ ra⁻lluu⁺ në⁻kin⁻ mah⁺ ga⁺siiyh⁺ jnä⁻:

—Ta⁻ wa⁺ gah[!], jnä⁻ he⁺ ma⁻laan⁺ jää⁺ ja⁻ga⁺ nøø⁻ jmi⁻gyuu⁻, lä⁻jiih⁺ hee⁺ jmi⁻gyuu⁻, lä⁻ma⁻laan⁺ ja⁻ba⁺. **18** Jnä⁻ he⁺ na⁻jiihn⁻. Jnä⁻ he⁺ ga⁺juun⁻, pero hii⁻ jnä⁻ la⁻ na⁻jiihn⁻ ka⁻läh⁺ lä⁻jë⁻ joh⁺ jmii⁻ cha⁻. Wa⁺ la⁻ lä⁻ja⁻. Jnä⁻ ba⁺ jmeen⁻ hih⁻ juu⁻ dsa⁻, hi⁻ jnä⁻ ba⁺ jmeen⁻ hih⁻ cher'mah⁺ dsa⁻nääy⁻ cha⁻je⁻. **19** Sii⁻ lä⁻jë⁻ he⁻ ma⁻jëeh[!], lä⁻jë⁻ he⁻ jëeh[!] na⁻hi⁻ lä⁻jë⁻ he⁻ na⁻ga⁺le⁻. **20** Jee⁺la⁻ mi[']jnään⁻ he⁻ hnøø⁻ jäh⁺ kih⁺ lä⁻jëe⁻ gyee⁺ nuuh⁺ hi⁻ ma⁻jëeh[!] hi⁻ täh⁺ goon⁻ ra⁻lluu⁺ he⁻ hi⁻ lä⁻jë⁻ gyii⁺ candelero he⁻ na⁻la⁻ kyaah⁺ ku[']nøø⁻. Lä⁻jëe⁻ gyee⁺ nuuh⁺ laa⁻ lä⁺koo⁻ ángele kyaah⁺ lä⁻jë⁻ gyii⁺ gwah⁺, hi⁻ lä⁻jë⁻

gyii' candelero he- ma-jéeh' ja-, la' lä-koo- lä-jé-
gyii' gwah-.

2

Juu' la- ga-chee' Jwaa- kih' gwah- jwii- Éfeso

¹ Sií' kih' ángel hi- na-hñaa' gwah- jwii- Éfeso:
 "Jäh' hi- chaaah- gyee' nuu' kyaah' gooy- ra-lluú'
 he-, hi- ngë- jee' kih' gyii' candelero he- na-la-
 kyaah' ku'nøø': ² Ma- ba' jnä- lä-jé- he- jmeeh-. Sa-
 dsa- hwaah- kyaah' ta' kyah' hi- jøh- ba' hoh'. Hi-
 sa- kwéeh- hoh' kyaah' hi- hléeh' hi- ma-jéeh' ba'
 hi- jmää- hñii- lä-koo- apóstole hi- sa- laay'. Juu'
 ta- juu' ba' ma- jnääh- kiyh'. ³ Ma- jéeh' cha- miih-
 wii- kwaat- kin- hi- ma- kwéeh' ba' hoh', sa- cha-
 ma- hwaah'. ⁴ Pero cha- koo- he- ma- hlääh-
 kyaah' jnä-, mo- so- hnaah- jnä- lä-koo- ma' hnaah-
 jnä- lä- ma' to- në'. ⁵ Mi- dsooh- da' hoh' lä-koo-
 ma' hnaah- jnä- lä- ma' to- në'. Wa' lä- dsaa-
 hoh' ka- läh' mah' jmee' lä-jé- he- llu' lä-koo- ma'
 jmeeh- jää-. Cher'mah' sa- jmeeh' lä- ja-, chah'
 ba' jän- mah' jñuuhn' candelero kyah' cher'mah'
 sa- ga- jeeh' kyaah' Dio ka-läh'. ⁶ Pero cha- ba'
 koo- he- llu' he- ma- jéen' kyah'. Sa- tih- hoh' he-
 jmee- lä-jé- nicolaita, ja- ba' lä- ja- sa- tih- dsen'-
 ka-läh'. ⁷ Hi- hnøø' heeh- juu' la-, wa' heeyh-
 he- hléeh- Jmi- lle' Na- jngii' kih' lä-jé- gwah-. Hi-
 ga- lih' mi- te', kwan' kuyh- kih' chaah' hma- he-
 jmee- chaa- dsa-, he- chih' to- dsaah' ya- jwii- kih'
 Dio."

Juu' la- ga-chee' Jwaa- kih' gwah- jwii- Esmirna

8 'Hi⁺ si⁺ kih⁺ ángel hi⁺ na⁻hñaa⁺ gwah⁺ jwii⁻ Esmirna: "Hi⁺ ma⁻lqa⁺ jaä⁺ ja⁻ga⁺ nøø¹ jmi⁻gyuu⁺, lä⁻jiih⁺ hee⁺ jmi⁻gyuu⁺ lä⁻ ma⁻lqay⁺ ja⁻ba⁺, hi⁺ hi⁺ga⁻juu⁺ hi⁺ ga⁻lä⁻jiiyh⁺ ka⁻läh⁺, jäh⁺ lä⁻la⁻: ⁹ Ma⁺ba⁺ jnä⁺ lä⁻jë⁺ he⁻ jmeeh⁻. Jëeh⁺ ba⁺ hne⁻ wii⁺ hi⁺tä⁻ñee⁺ hne⁻ pero cha⁻ cha⁻miih⁻ kyah⁺ gyuu⁺ jmi⁻gyuu⁺. Ma⁺ ba⁺ jnä⁺ kih⁺ hi⁺ hlëeh⁺ wii⁺ kyah⁺. He⁻koo⁻ jäh⁺ bih⁺laay⁺judiu. Pero laay⁺dsa⁻kyaa⁺ Tana⁺ ba⁺. ¹⁰ Ni⁺ miih⁻ ta⁺ wa⁺ gah⁺ kih⁺ he⁻ na⁻ga⁺ dsa⁻ngëeh⁺. Hii⁺ hi⁺sa⁻llu⁺ la⁻ tqaayh⁺ ko⁻llaä⁺ hnäh⁺ neh⁻ñe⁺ mah⁺ jëey⁺ che⁻ kwëeh⁺ hoh⁺ hnäh⁺. Heeyh⁺ hnäh⁺ wii⁺ lä⁻jiih⁺ të⁺gya⁺ jmiⁱⁱ. Kwëeh⁺ hoh⁺ lä⁻jiih⁺ juuh⁺. Hii⁺ jnä⁺ kwëehn⁻ hne⁻ koo⁻ coron he⁻ kyäah⁺ jmee⁺chaqah⁻. ¹¹ Hi⁺ hnøø¹ heeh⁺ juu⁻la⁻, wa⁺ heeyh⁺ he⁻ hlëeh⁺ Jmi⁻lle⁺ Na⁻jngii⁺ kih⁺ lä⁻jë⁺ gwah⁺. Hi⁺ ga⁻löh⁺ mi⁻te⁺, sa⁺ cha⁻ he⁻ le⁻kiyh⁺jee⁺ të⁺to⁺jiih⁺juu⁺dsa⁻."

Juu' la⁻ ga⁻chee⁺ Jwaaq⁺ kih⁺ gwah⁺ jwii⁻ Pérximo

12 'Hi⁺ si⁺ kih⁺ ángel hi⁺ na⁻hñaa⁺ gwah⁺ jwii⁻ Pérximo: "Hi⁺ chooh⁻ ñe⁻tuuh⁻ chuuh⁻ he⁻ na⁻jniⁱⁱ lä⁻to⁺ jwoo⁺, jäyh⁺ lä⁻la⁻: ¹³ Ma⁺ ba⁺ jnä⁺ lä⁻jë⁺ he⁻ jmeeh⁺ hi⁺ ha⁻ chaqah⁻. La⁺ høø¹ hi⁺sa⁻llu⁺ ba⁺ jee⁻na⁻. Pero ma⁻ra⁺ he⁻ chooh⁺ ba⁺ hne⁻ koo⁻ hweh⁻ juu⁻kin⁺. Hi⁺ lä⁻ ma⁻dsoo⁺ ja⁻ba⁺ hoh⁺ kin⁺ ka⁻läh⁺, ma⁻ke⁺ ñeh⁺ ba⁺ ha⁻ lä⁻ ga⁻la⁺ kih⁺ Antipa hi⁺ ma⁻mi⁻teh⁺ kyäah⁺ juu⁻kin⁺. Ga⁻jngiih⁺dsa⁻kiyh⁺jee⁺kyah⁺hnäh⁺na⁻jee⁺hää⁺hi⁺sa⁻llu⁺. ¹⁴ Pero cha⁻ga⁻ jyoh⁺ he⁻ kyäah⁺ ga⁻hlääh⁺ hne⁻. Jëeh⁺, tääh⁺ga⁻jee⁺kyah⁺hnäh⁺hi⁺kye⁺nueh⁺kih⁺Balaam. Hi⁺he⁻ga⁻taqah⁺juu⁻Balac ha⁻lä⁻ga⁻jmeey⁺he⁻ga⁻tah⁺dsa⁻Israel kyäah⁺koo⁻ga⁻kuyh⁺he⁻lla⁻

dsa- cha'në' dio hi- na-laa- kaaah~ dsa-, hi- kyaah~ he- ga-kaayh~ wa' hi- cha- hi-. ¹⁵ Ja- ba' lä- ja- tääh- jee' kyah' hnäh' hi- kye- nuuh- kih' dsa- nicolaita, he- ja- sa- tih~ dsen-. ¹⁶ He- ja- jeeh` hñaah` kyaah` Dio. Pero cher'mah' sa- ga-heeh` he- jwahn- la-, chah` ba' jän- kyah` mah` teen- kyaah` dsa- he` kyaah` ñe'tuuh` he` hä` hoon-. ¹⁷ Hi- hnøø` heeh` juu' la-, wa' heeyh` he- hlëeh` Jmi- lle` Na- jngii` kih` lä- jé` gwah-. Kih` hi- ga- lih` mi- te', kwan` kuyh` maná he- na-hmää', hi- kwëeh` jnih` koo- mii` mi'kuu` tøø-. Né` mi'kuu` ja-, na- sii` koo` jmi- hmëe', he- ni- ja- sa- kyuuuh-. Ma- la- hñii` hi- hyoh` ba- lä- kyuuuh-."

Juu' la- ga- chee' Jwaa- kih` gwah` jwii- Tiatira

¹⁸ 'Hi- sií` kih` ángel hi- na-hñaaq` kih` gwah` jwii- Tiatira: "Joo` Dio hi- hya- je- mi'në', hi- la` ma-tiiy` lä-koo` ñe` nøø` he- jih'gyeh', hi- he` jäh` lä-la-: ¹⁹ Ma- ba' jnä` lä-jé` he- jmeeh`, hnaah` ba` hne- dsa-, mi- teh` ba` hne- ta` kyah', hi- jøh` ba` hoh`. Cha- ga'miih` ta` llu` jmeeh` na` lä-koh` ga` he- ma- jmeeh` jää'. ²⁰ Pero cha- ga` jyoh` he- kyaah` ga-hlääh` hne-. Kwah` jwë` kih` dsa- më` hi- chee` Jezabel hi- jäh` ngëe` juu` kih` Dio kih` dsa-. Kyaah` nuuh` kiyh` mi- gaay` hi- nuuh` kin` mah` kaayh~ wa' hi- cha- hi-, hi- kuyh` he- lla` dsa- cha'në` dio hi- na-laa- kaaah~ dsa-. ²¹ Ma` jøøn` mah` jieen` che` lä- dsaa` dsëy`, pero sa- hii` tuy` he- kaayh~ wa' hi- cha- hi-. ²² Na` na~, jee` hääy` jwë` hlïih`, kyaah` jnih` né` jii` mah` heeh` jnih` cha-miih` wii` ko-jøh` kyaah` hi- kaayh` cher'mah` sa- ga-lä` dsaa` dsëy` kih` lä- jé`

ta' hliih' he- jmeey'. ²³ Jmään' jooy' dsoo' lä-jiih' juuy'. Lä-ja- lä-jé- gwah- lä-ñe- kin-, jnä- ba' kyuuhn~ huus' dsé- kiyh', hi- kyuuhn~ neh- tuh- dséy' ka-läh'. Jnä- ba' kwéehn- hnäh' lä-ja- lä-ja- hnäh', lä-koo- te' he- jmeeh- hnäh'. ²⁴ Pero jnä- hléehn' hnäh' kyääh' lä-jé- ga' hi- tääh' jwii- Tiatira, hnäh' hi- sa- tääh' kyääh' nuuh- na-, hnäh' hi- sa- kyuuah- he- jäyh' he- na- hmää- ñiih' ga' kih' Tana'. Jwéehn~ hnäh', mo- so- cha- ga' he- hnøø' kyah' hnäh'. ²⁵ Chooh' hnäh' koo- hweh- lä-je- nuuh- he- ma- hñah~ hnäh', lä-jiih' lloo- jmiif' jähn'. ²⁶ Kih' hi- ga- lih' mi- te' lä-je- mada- kin- lä-jiih' llaa- jmi- gyuu-, jnä- kwan` jwé- jmeey' hih- kih' dsa- hi- tääh' lä-kaa- hwa'. ²⁷ Jmeey' hih- lä-ko- jmee- hih- jaa- hi- chooh- hma- hiih- he- la- ñe'. Wa'ra- ga- tē- jee' jmeey' hih- kih' dsa-, lä-ko- he- jøoy' koo- mi' hya- ba' le' kih' dsa-. Jëeh' hyooy' cha- miih- be', ja- ba' lä-ko- be' he- ma- hyohn' kih' Tää' kyäan'. ²⁸ Hi- kwéeh- jnih' nuu' hø- ka-läh'. ²⁹ Hi- hnøø' heeh- juu' la- wa' heeyh- he- hléeh- Jmi- lle' Na- jngii' kih' lä-je- gwah-."

3

Juu' la- ga- chee' Jwaa- kih' gwah- jwii- Sardis

¹ 'Sii' kih' ángel hi- na- hñaa' gwah- jwii- Sardis: "Hi- jää- gyee' jmi- lle' kih' Dio hi- jääy- gyee' nuu', hi- he- jäh' lä- la-: Ma- ba' jnä- lä-je- he- jmeeh-. Cha- juu' na'jiih- hne-, pero hi- na- juu' ba' hne-. ² Nä' mi' nëh', ja- kwah- be' kyääh' ta' kyah'. Jëeh' ma- jeeen' sa- ma- jä- llu' ta' kyah' lä-ko- hnøø'

Dio. ³ Mi⁻dsooh⁻ hoh['] ja⁻, hee⁻ na⁻ ma⁻hee^h['] hi⁻ hee⁻ na⁻ ma⁻nuuh⁻. Høø['] he⁻ na⁻, hi⁻ jéeh['] hñaah['] ka⁻läh['] kih['] Dio. Cher'mah['] sa⁻ høøh⁻ he⁻ na⁻, jmeeh⁻ wa'la['] cha⁻ la['], jähn['] kyah['] lä⁻koo⁻ ja⁻ hi⁻ hii⁻ ba[']. Jëeh['] hor⁻ he⁻ sa⁻ leeh['] jähn['] kyah[']. ⁴Tääh['] ga[']miih⁻ dsa⁻ kyaqah['] hne⁻ jee['] jwii⁻ Sardis na⁻, hi⁻ sa⁻ ma⁻mi⁻soh['] sa[']hmiih⁻ kih[']. Hi⁻ he['] na⁻ ngë['] kyaqah['] jnä['] kyeh['] hmiih⁻ tø⁻jlëë⁻, jëeh['] lä⁻ja⁻ lle['] le['] kiyh[']. ⁵Hi⁻ ga[']lih['] mi⁻te['], hi⁻ he['] këh['] hmiih⁻ tø⁻jlëë⁻. Sa⁻ chen['] jmii⁻ kiyh['] he⁻ na⁻sii⁻ në['] je['] jee['] na⁻sii⁻ jmii⁻ kih['] lä⁻jëë⁻ hi⁻ na[']jnää['] kih['] Dio. Hi⁻ mi[']jnäään['] cha'në['] Tää['] kyaqan['] hi⁻ cha'në['] ángel['] kyaay['] he⁻ kyuu['] jnih[']. ⁶Hi⁻ hnøø['] hee^h['] juu['] la⁻, wa['] heeyh['] he⁻ hlëeh['] Jmi[']lle['] Na[']jngii['] kih['] lä⁻jë['] gwah⁻.”

Juu' la⁻ ga[']chee['] Jwaa⁻ kih['] gwah⁻ jwii⁻ Filadelfia

⁷ 'Sii['] kih['] ángel hi⁻ na⁻hñaä['] gwah⁻ jwii⁻ Filadelfia: “He⁻ la⁻ jäh['] hi⁻ na⁻jngëë['], hi⁻ jmee['] ju'dsoo['], hi⁻ chooh['] jo⁻ñe['] kih['] David. Jee['] näy['] ni⁻ ja⁻ sa⁻ jne['], jee['] jney['] ni⁻ ja⁻ sa⁻ nä[']: ⁸ Ma⁻ba['] jnä['] lä⁻jë['] he⁻ jmeeh⁻. Na['] ma⁻na⁻na['] jwë['] kyah['] he⁻ ma⁻nän['], he⁻ ni⁻ ja⁻ sa⁻ le['] ha['] kyah[']. Ma⁻ke['] miih⁻ ga['] be['] cha⁻ kyah['], ma⁻høøh['] ba['] hne⁻ juu['] kin[']. Ni⁻ koo⁻ hä['] sa⁻ ma⁻jäh['] sa⁻ kyuu['] jnä[']. ⁹ Lä⁻la⁻ jmeen['] kih['] hi⁻ lqa['] kyaqä['] Tana['] hi⁻ koo⁻ jäh['] laay['] judiu. Peer['] ta⁻juuy['] ba['] ja⁻. He⁻ja⁻ jmeen['] ya⁻nääy['] ya⁻juyh['] jnëy['] huu['] tiih['], hi⁻ jmeen['] mi⁻jnääy['] he⁻ ma⁻lä⁻hnaan['] hne⁻. ¹⁰ Ma⁻kwëëh[']ba['] hoh['] kyaqah['] mada⁻he⁻ ga[']jmeen['] kyah[']. He⁻ja⁻ hään['] hne⁻ kih['] he⁻ wii['] he⁻ na[']ga['] jä⁻lä⁻käa['] jmi[']gyuu['] wa[']ra⁻ ga[']të['] jee['] jëë['] Dio che'

lǟ-dsaa~ dsə̄' dsā- hī- tääh̄ lǟ-käā- hwā' kyaah̄' hē- wiī' jā-. 11 Chah̄' bā' jähn̄'. Chooh̄' koō- hwēh̄- nūuh̄' hē- mā-hñah̄' mah̄' nī- jaā- sā- jñuuuh̄' coron- kyah̄'. 12 Kih̄' hī- gā-lih̄' mī-tē', jmäǟ- jnih̄' lǟ-koō- hmā-dsë̄- kih̄' gwah̄- hē- lā' kih̄' Dio kyaan̄-, jih̄'koh̄' sā- yā-hëeȳ' jeē' jā-. Në̄' kiyh̄' siin̄' jmiī- kih̄' Dio kyaan̄- kyaah̄' jmiī- kih̄' jeē' jwiī- kih̄' Dio kyaan̄- kā-läh̄' hē- cheē- Jerusalén hmëē' hē- jyoō' gyuuuh̄' jmī-gyuū- kih̄' Dio kyaan̄-, hī- siin̄' në̄' kiyh̄' jmiī- hmëē' kin̄-. 13 Hī- hnøø̄' heeh̄' juū' lā-, wā' heeyh̄' hē- hlëeh̄' Jmī-llē' Nā-jngiī' kih̄' lǟ-jē- gwah̄'."

Juu' la- ga-chee' Jwaaq' kih' gwah- jwii- Laodicea
14 'Sii' kih' ángel hi- na-hñaa' gwah- jwii-
Laodicea: "Hii' la- hi- laa' dsoo' hi- mi-te' juu'
kih', he' ba'hñiiy' kway- ju'dsoo'. Hi- he' laa' to-né'
kih' jee' lä-jé- he- ga' jmee' Dio. Jäyh' lä-la': 15 Ma-
ba' jnä' lä-jé- he- jmeeh-, ni- sa- gyuh' ni- sa- llaah'
hne-. Llu' ba' wa'ra- jäh' kih' gyuh' o llaah'. 16 Kih'
he- sa- gyuh' ni- sa- llaah', he- ja- ñun' hne- ta-
wa'hoon-, kih' ko- hi'pih' ba' llaah' hne-. 17 Jëeh'
hne- jwah': Jnä' chan- kuu', hi- ma-llaan- hñii-
llu', mo- so- cha- he- ga' jmee- bii' kin-. Sa- ñeh'
he- laah' jaa- hi- na- hëe', hi- mo- so- jmää- ta', hi-
tä- ñee', hi- taa' hi- jaa- hi- kwah-. 18 Jnä' kwan-
nuuh- kyah', ki- jnä' lä' ku'nøø' he- ma-nallu'-
kyaqah' je-, mah' lä-cha- cha- miih- kyah'. Hi- lä'
hmiih- tøø- he- këh' mah' sa- jee' dsa- la' o- hih-
he- kwah-. Hi- tøøh' më- mï'nëh' mah' lä- jnä' llu'.
19 Jnä' juuhn' kiyh' mah' heehn- wii' lä- jee' hi-
hnaan-. He- ja- wa' jee- hoh' he- hääh' jwë- kih'

Dio, chaah` hñaaah'. ²⁰ Hii` jnä` chehn` ho'haah` tseen~. Cher'mah` chaq` hi` nuu` juu` kin` mah` nä` ho'haah`, dsa`-hen` jmeen` ma`-nuu` kyaqayh`, hi` hñiiy` kyaqah` jnä` ka`-läh`. ²¹ Hi` ga`-lih` mi`-te`, kwan` gyay` kyaqah` jnä` jee` jmeen` hih`, ja`-ba` lä`-koo` ga`-lihn` ga`-mi`-ten`, he`-ja` ga`-gyan` koo` kih` Tää` kyaqan`. ²² Hi` hnøø` heeh` juu` la`, wa` heeyh` he` hlëeh` Jmi`-lle` Na`-jngii` kih` lä`-jë` gwah`."

4

Dsa`-kaah` he` ga`-jmää`-jøøh` Dio

¹ Ma`-ngëe` he`-ja`, ga`-jëen` koo`-ho'haah` na`-na` gyuuuh` jmi`-gyuu`. Hi` ja`-ba` lle` he` ga`-nuun` lä`-ma` to`-në`, he`-nuuh` lä`-koo` hii` luu` hoo`, ga`-hlëeh` kyaqah` jnä`, ga`-jäh`:

—Wii` ta`-la`-mah` heehn` hne`-hee` na`-le` ta`-cha`-në` ga`-ga`-siiyh` jnä`.

² Lä`-chah` ja`-ma`-cheh` jmi`-lle` kin` gyuuuh`. Jee` ja`-ga`-jëen` koo`-hma`-sii`-hi`-në`-hma`-sii`-ma`-gya` jaq`-hi`-laa`-jøøh`. ³ Hi`-ma`-gya`-jee`-ja`-, ma`-jnääy`-lä`-koo`-mi`-kuu`-he`-chee`-jaspe kyaqah`-coronalina. Ma`-jnä`-lä`-ku`-lä`-jii`-jee`-ma`-gyay`-ja`-, jaa`-mih`-kuu`-he`-jnä`-jih`-gyeh`-lä`-koo`-jnä`-jih`-gyeh` esmeralda. ⁴ Hi`-lä`-ku`-lä`-jii`-kih`-hma`-sii`-ma`-tøø`-ga`-jyoh`-gyii`-kye`-hma`-sii`. Në`-hma`-sii`-ja`-, ma`-tääh`-gyii`-kyee`-dsa`-gyuuuh`-hi`-ma`-kyeh`-hmiih`-tøø`-hi`-ma`-lley`-coron he`-la`-kyaqah`-ku`-nøø. ⁵ Jee`-ma`-chih`-hma`-sii`-juuh`-ja`-, ma`-jmee`-je`-ñih`-hi`-ma`-nii`-hi`-ma`-nuuh`-ma`-hlëeh`-dsa`-. Hi`-ma`-na`-hih`-gyii`-mi`-së`-he`-ma`-koo`-cha`-në`-hma`-sii`-ja`-. He`-ja`-ma`-la`-lä`-jë`-gyii`-jmi`-lle`-kih` Dio.

6 Cha'nëy' jee' ma' gyay' ja-, ma' na-jaa' he- la'-
lä'-koo- hu- he- jëe-, he- juuh- lä'-koo- jmi- ñeeh-.

Koo' kih' hma-sii~ he- ma' chih' to'dsaah' kih'
jee' lä-je- hma-sii~ he- ma' tøø' lä'-ku' lä'-jii' ja-, ma'
tääh' kyee' jah' hi- ma' choo' mi'në' ta- ka'luuy'
hi- ta- cha'nëy'. **7** Hi- to-në' jah' he' ma' laa'
lä'-koo- ja- león. Jee' ga-të' uu' jah' he' ma' laa'
' lä'-koo- ja- kya' mäh'. Jee' ga-të' uu' jah' he'
ma' la' mo- nëy', lä- la' mo- në' ja- dsa- ñuuuh-. Hi-
jee' ga-të' kyee' jah' he' ma' laa' lä'-koo- ja- mi'
hi- hëe-. **8** Lä-je- kyee' jah' he' ma' choo' jñii'
sa'kyooy'. Lä'-ku' lä'-jii' ma' choo' cha- miih- mi'
nëy'. Lä- jmii' lä- hwé' sa- ma' tuy- ma' jäyh':
Na- jngëe', na- jngëe', na- jngëe' laa' Dio Dsa- jøøh'
jnän` hi- cha- ga- lä- je- be' kih'.

Hi- na- ma' laa', hi- na- laa' na', hi- ja- ba' hi- na-
llaaah- ka- läh'.

9 Lä-je- jah' he' ma' jmääy- jøøh' hi- gya' në'
hma-sii~ he', hi- cha- lä-je- joh' jmii' cha-. Ma'
hnääy' cha- miih- hi- ma' kway- ti'hmaah' kiyh'.
Koo' hä' koo- hä' he- ma' jmeey- lä-ja-, **10** lä-je-
gyii' kyee' dsa- gyuuuh' ma' juuh- jnë' cha'në' hi-
gya' jmee' hih' he', jmeey- juuh- kih' hi- cha-
lä-je- joh' jmii' cha-. Ma' jwäy- coron kiyh'
cha'nëy', ma' jäyh':

11 Hne- Dio, Dsa- jøøh' kyaa' jnääh',
ja- hne- ba' hi- jmää- jnääh' jøøh'.

Kyah' hne- ba' jmee- jnääh' juuh-,
kyah' ba' la' ga- lä- je- be'.

Jëeh', hne- ba' ga- jmeeh' lä-je- he- cha-.

Lä- hyoh- hoh' hñaah' ga- jmeeh', he- ja- ba' cha-.

5

*Jee' la⁻ hlëëh⁺ kih['] koo⁻ je⁻ he⁻ na⁻bä⁺ he⁻ ma'
chooh⁻ Borrego mäh[']*

1 Hi⁻ ma' gya['] jmeē⁺ hih⁺ he', ga⁻jēēn['] ma'
chooyh⁻ kyaah['] gooy⁻ ra⁻llu^ukoo⁻ je⁻ he⁻ na⁻sii⁻
ta⁻ neh⁺, hi⁻ na⁻sii⁻ ta⁻ ka'luu' ka⁻läh['], na⁻gyoh[']
gyii['] jiih[~]. 2 Hi⁻ ga⁻jēēn⁺ jaq⁻ ángel bee['] hi⁻ ma'
hléeh⁻ kyaah['] be', ga⁻jäh[~]:

-*χii-* na- *hi-* na-*ngë'* *jwë'* *jii'* *lä-jë-* he-
na-*gyoh'* *gyii'* *jiih~ja-* mah' *niyh?*

3 Pero sa⁻ ga⁻ jnää⁻ ni⁻ jaa⁻ hi⁻ lih⁻ ma['] jii⁻ je⁻ ja⁻ mah['] ma['] hëy['], ni⁻ gyuuuh['] jmi⁻ gyuuuh['], ni⁻ hwa['] la⁻, ni⁻ neh⁻ hwa['] ka⁻ läh[']. **4** Peer⁻ ga⁻ hoohn['] cha⁻ miih⁻, kih['] he⁻ sa⁻ chaa⁻ ni⁻ jaa⁻ hi⁻ na⁻ ngë['] jwë['] ma['] nïyh['] je⁻ ja⁻ mah['] ma['] hëy[']. **5** Pero jaa⁻ jee['] lä⁻ jëe⁻ dsa⁻ gyuuuh['] he['] ga⁻ siyyh⁻ jnää⁻:

—Mo⁻to⁺ hooh` cha⁻miih⁻. Hii⁻ León la⁻ hi⁻
na⁻jnää['] kih['] Judá, ja⁻ba['] sa⁻jü⁻ kih['] David, hi⁻ la⁻
ba['] ga⁻lih^{',} he⁻ja⁻ na⁻ngëy['] jwë['] jiiy['] lä⁻je⁻ gyii['] he⁻
na⁻gyoh['] ja⁻ mah['] niyh['] —ga⁻jäh['] dsa⁻gyuh['] siih⁻
jnä['].

⁶ Hi⁻ ga⁻jëë⁻ jnih[,] laay['] lä⁻koo⁻ jaa⁻ borrego
mäh['] hi⁻ ma['] cheh['] koo['] kih['] hi⁻ ma['] gya['] jmee⁻
hih[,] to[']dsaah['] kih['] kyee['] jah['] he[,] hi⁻ ja⁻ba['] jee[']
kih['] lä⁻jëë⁻ dsa⁻gyuh['] he[.] Borrego he['] ma['] jnää⁻
lä⁻koo⁻ borrego hi⁻ ma⁻jngëëh⁻ dsa⁻ në['] na'hyoo[,]
ma['] lle['] gyii['] jøø['] lley[,] hi⁻ ma['] choo['] gyii['] mi[']nëy[.]
He⁻ ja⁻ la['] gyii['] jmi['] lle['] kih['] Dio he⁻ ga⁻cheey[']
lä⁻kaa⁻ hwa[']. ⁷ Borrego mäh['] he['] ngooy['] mah[']
ga⁻kay['] je⁻ he⁻ ma['] hä['] ja'goo⁻ ra⁻lluü['] kih['] hi⁻
jmee⁻ hih⁻ he[.] ⁸ Lä⁻ ma['] ga⁻sooyh['] je⁻ ja⁻, lä⁻jëë⁻

kyee' jah' he' hi' lä' jee' gyii' kyee' dsa' gyuu'h' ka' läh' ga' juuh' jnë' cha'nëy'. Lä' jaä' lä' jaä' ma' chooh' ma' koo' tu' he' choo' cha' miih' siñe', hi' ma' chooyh' ka' läh' ma' koo' kyaah' he' na' la' kyaah' ku'nøø' he' na' kah' kyaah' chü'. Chü' ja' la' kwäat' juu' kih' hi' na' jngëe' hi' tääh' ngii' kih' kih' Dio. ⁹ Ga' lä' jee' ba' hi' he' ma' hä' koo' su' hmëe', ma' jäyh':

Jaa' hne' ba' na' ngëh' jwë' sooh' je' na', mah' jiih' lä' jee' gyii' he' na' gyoh' ja'.

Jëeh' ga' jngëeh' dsa' hne', ga' lääh' jnääh' kyaah' jma' kyah' mah' ga' ngëeh' jnääh' kih' Dio.

Ga' lääh' ga' lä' jee' nëe' dsa' hi' hlëeh' lä' koo' lä' koo' juu', hi' tääh' lä' kaa' jwii', hi' lä' kaa' hwa' jee' tääh' dsa' hi' jmee' hih'.

¹⁰ Ga' hñääh' jnääh' dsa' ta' kaaah', ga' hñääh' jnääh' jmi' dsa' mah' jmee' jnääh' ta'he' kih' Dio jnän',

hi' lä' ja' jmee' jnääh' hih' kih' dsa' hi' tääh' lä' kaa' jmi' gyuu'.

¹¹ Chäh' ba' ga' jeeen' ka' läh', ga' nuun' ma' hlëeh' jwëe' ángele lä' ku' lä' jii' kih' hi' ma' jmee' hih' jee' ja', kyaah' jah' he', hi' kyaah' dsa' gyuu'h' he'. Joh' millón sa' tee' hi' ma' tääh' jee' ja'. ¹² Lä' jee' hi' he' ma' hlëeh' ki' gaa', ma' jäyh':

Borrego mäh' hi' ga' jngiih' dsa' kih',
 hi' na' ba' na' ngë' jwë' he' cha' lä' jee' be' kih', he'
 cha' cha' miih' kiyh',
 he' kyuuhyh' ga' lä' jee' ba', he' cha' cha' miih' be'
 kiyh',

he⁻ lä⁺gah⁺ jnih[,] he⁻ jmeen['] juuh⁻ kiyh^{',} hi⁺ he⁻ hä['] jne['] kiyh['].

¹³ Koo⁻ ka⁻läh['] ga⁻nuun['] kih['] ga⁻lä⁺jëe⁺ hi⁻ tääh['] gyuuuh['] hi⁻ ga⁻jmää['] Dio, lä⁻kye⁻ hi⁻ ga⁻jmääy['] hi⁻ tääh['] hwa['] la⁻, hi⁺ neh⁻ ga['] kih['] hwa['] la⁻ hi⁺ lä⁺jëe⁺ hi⁻ tääh['] neh⁻ jmi⁻ñeeh⁻ hi⁻ lä⁺jëe⁺ he⁻ ga['] cha⁻ në['] kih[']. Lä⁺jëe⁺ hi⁻ he['] ma['] jäh[:]

Wa['] hän['] kih['] hi⁻ gya['] jmee⁺ hih⁻ në['] hma⁻sii[~], wa['] hän['] kih['] Borrego mäh['], wa['] gah⁺ jnih[,] wa['] jmeen['] juuh⁻ kiyh['] hi⁺ wa['] cha⁻ cha⁻miih⁻ be['] kiyh['] ga⁻lä⁺jëe⁺ joh['] jmii['] cha⁻.

¹⁴ Lä⁺jëe⁺ kyee['] jah['] he['] ma['] jäh[:]
—Wa['] la['] lä⁺ja⁻.

Hi⁺ lä⁺jëe⁺ gyii[']kyee['] dsa⁻gyuuuh['] he['] ga⁻juuh['] jnëy[,] ga⁻jyooy[']lley['] lä⁺ ga⁻të['] hwa['] mah['] ga⁻jmeey['] juuh⁻ kih['] Dio.

6

Lä⁺jëe⁺ gyii['] he⁻ na⁻gyoh['] ja⁻

¹ Ga⁻jii['] Borrego mäh['] koo⁻ jwëë['] he⁻ na⁻gyoh['] ja⁻, ga⁻jëen[']. Ja⁻ga⁻nuun['] ga⁻hlëeh['] jaq⁻ kih[']jee['] lä⁺jëe⁺ kyee['] jah['] he[']. Lle['] kiyh['] ma['] nuuh['] lä⁺koo⁻ kii⁻ hii[~]ñih['], ga⁻jäyh[:]
—Ña⁻ mah['] jëe['].

² Ma['] ga⁻jëen['], ga⁻jëen['] jaa⁻ kya'jiih['] tää⁻. Hi⁻ ma['] dsëë['] kya'jiih['] he['] ma['] chöoh⁻ koo⁻ hma⁻ he⁻ tey['] flecha. Ga⁻hyoyh['] koo⁻ coron hi⁺ ya⁻hëëy['] ma⁻na'lluuy['] mah['] liyh['] jee['] hnii⁻.

³ Lä⁺ ma['] ga⁻jiiy['] jee['] ga⁻të['] to['] jwëë['] he⁻ na⁻gyoh['] ja⁻, ga⁻nuun['] ga⁻hlëeh['] jee['] ga⁻të['] uu['] jah['] he['], ga⁻jäyh[:]

—Ña⁻ mah['] jëë['].

⁴ Ya⁻ hëë['] jñah['] kya'jiih['] gyuu['] jih[']. Hi⁻ ma'
dsëë[~] kya'jiih['] he['] ga⁻hyoyh['] koo⁻ ñe'tuuh['] juuh['].
Lä⁻ ja⁻ ga⁻hyoyh['] be['] mah['] jñuuyh['] he['] hii['] tii['] kih[']
dsa⁻ jmi⁻gyuu[~]. Llay['] hnii⁻ mah['] jngëëh['] dsa⁻
dsa⁻kyaa['].

⁵ Lä⁻ ma['] ga⁻jiiy['] jee['] ga⁻të['] hnë⁻ jwëë['] he[']
na⁻gyoh['] ja⁻, ga⁻nuun['] kih['] jee['] ga⁻të['] uu⁻ jah['] he['],
ga⁻jäyh[']:

—Ña⁻ mah['] jëë['].

Hi⁻ ga⁻jëën⁻ ja⁻ kya'jiih['] läh⁻. Hi⁻ ma['] dsëë[~]
kyaa['] läh⁻ he['] ma['] chooh⁻ koo⁻ kyaah['] hih['].
⁶ Ja⁻ga⁻ga⁻nuun['] ga⁻hlëëh['] to⁻dsaah['] jee['] kih['] lä⁻jëë⁻
kyee['] jah['] he['], ma['] jäyh[']:

—To⁻ ñe['] mi[']trigo la⁻ kih['] koo⁻ jmi['] ta[']. Hi⁻ jñii['] ñe
' mi[']cebada la⁻ kih['] koo⁻ jmi['] ta[']. Pero ta⁻ heë['] naa[']
ni⁻ jmi['] mi[']jëh['] ma⁻ää⁻.

⁷ Lä⁻ ma['] ga⁻jiiy['] jee['] ga⁻të['] kye['] he['] na⁻gyoh['] ja⁻,
ga⁻nuun['] kih['] jee['] ga⁻të['] kye['] jah['] he['], ga⁻jäyh[']:

—Ña⁻ mah['] jëë['].

⁸ Ma['] ga⁻jëën⁻, ga⁻jëën⁻ja⁻ kya'jiih['] nää[']. Hi⁻ ma'
dsëë[~] kya'jiih['] he['] ma['] cheë⁻ Hi⁻ Na⁻juu['], jäh⁻kaah[']
kiyh['] ma[']jnä['] cha⁻je⁻. Ga⁻hyoyh['] be['] kih['] koo⁻ kiih[']
kih['] jmi⁻gyuu[~] mah['] jngëëh['] dsa⁻ kyaah['] ñe'tuuh['],
kyaa['] kyoo['], kyaah['] dsoo['], hi⁻ kyaah['] jah['] hää['] hi⁻
cha⁻hwa⁻la⁻.

⁹ Ma['] ga⁻jiiy['] jee['] ga⁻të['] hñä['] he['] na⁻gyoh['] ja⁻,
ga⁻jëën⁻ta⁻ hwa⁻ kih['] na[']hyoo['] lä⁻jëë⁻ dsa⁻ hi⁻
ga⁻juu[']kwaat⁻ kih[']juu['] kih[']Dio hi⁻ kwaat⁻ kih[']he[']
ga⁻mi⁻tey['] kway⁻ ju'dsoo[']. ¹⁰ Hi⁻ he['] ma['] hlëëh⁻
kii⁻:

—Hne⁻ Dio hi⁻ na⁻jngëe['] hi⁻ laa['] ju'dsoo^{',} ¿lih['] ba' llah['] ta' mah['] tee['] jwii['] kih['] dsa⁻ hi⁻ tääh['] hwa^{',} hi⁻ ga⁻tuu['] jma⁻ kyaa['] jnääh[']?

¹¹ Lä⁻jaa⁻ lä⁻jaa⁻ ga⁻hyoh['] hmiih⁻ tøø⁻, hi⁻ ga⁻la['] mada⁻ kiyh['] mah['] tee[']yh['] dsëy['] koo⁻ ga['] ko⁻hwëe['] lä⁻jiih['] dsëe['] øøyh^{',} hi⁻ jmee['] ja⁻ba['] ta['] ja⁻ hi⁻ lle['] kih['] juu['] ja⁻ba['] lä⁻koo⁻ ga⁻juuy['] hñiiy['].

¹² Hi⁻ ga⁻jëen['] ma['] ga⁻näy['] jee['] ga⁻te['] jñii['] he⁻ na⁻gyoh['] ja⁻. Ga⁻jeh['] wi['] jwërte hwa^{',} ga⁻lä⁻läh['] në['] hyoo⁻, lä⁻koo⁻ läh⁻ hmiih⁻ he⁻ këh⁻ dsa⁻ hi⁻ ti⁻meeh⁻ dsë['] lä⁻ ma['] dsa⁻juu['] hi⁻ chaq⁻ kiyh^{'.} ¹³ Ga⁻hlaa['] nuu['] hi⁻ ma['] hëe['] gyuu['] h['] lä⁻ ga⁻te['] hwa^{',} lä⁻koo⁻ hla⁻ mi[']higo gyuu['] hma⁻ kih^{',} wa'ra⁻ ga⁻jmee['] lle['] tää[']. ¹⁴ Gyuu['] jmi⁻gyuu['] ga⁻ääh['] go⁻te['] lä⁻koo⁻ moje⁻ he⁻ dsa⁻gyee['] kih['] hñii[']. Ga⁻lä⁻jë['] moh['] kyaah['] lä⁻jë['] hwa['] he⁻ tääh['] jee['] jmi⁻ñeeh['] ga⁻lä⁻sii['] høø[']. ¹⁵ Lä⁻jëe['] rey hi⁻ chaq⁻ hwa^{',} dsa⁻kääh['], dsa⁻cha⁻ kuu^{',} juu['] hløø^{',} hi⁻lä⁻jëe['] hi⁻ bee['] ga^{',} lä⁻jëe['] hi⁻na⁻hnëe['] jmee[']ta^{',} hi⁻hi⁻sa⁻na⁻hnëe['] ga⁻hmääyh['] neh⁻ too⁻ kuu['] hi⁻neh⁻ kuu['] hloo⁻. ¹⁶Lä⁻jëe['] hi⁻he['] ga⁻jäh['] siyyh['] moh['], ga⁻siyyh['] hloo⁻ ka⁻läh[:]

—Wa' hla['] hnäh['] në['] kyaah['] jnääh['], hmää['] jnääh['] kih['] hi⁻ gya['] jmee['] hih['] oo['], hmää['] jnääh['] kih['] Borrego mäh['] hi⁻ hää['] oo['] mah['] sa['] jëey['] jnääh[']. ¹⁷Jëeh['] ma⁻dsëe['] jmi[']juu['] he⁻ ya⁻jëe[']dsëy[']. ¿Hii['] ba['] tää['] tee['] kyaayh[']? —ga⁻jäyh['].

jee'jwiī-Israel

¹ Ma⁻ngëē' he⁻ ja⁻, ga⁺jëen⁺ kyeē' ángele hi⁻ ma'
cheh' lä⁻jé⁻ kyē' sa'kiih' kih' hwa'. Sa⁺ ma' kway⁻
jwë̄' ma' dsa⁻ngëē' lle⁻ në̄' hwa', ni⁻ në̄' jmi⁻ñeeh⁻,
ni⁻ jee' cha⁻ chaah' hma⁻. ² Hi⁻ ga⁺jëen⁺ jñah' ángel
hi⁻ ja⁻ ta⁻ jee' hya⁻ hyoo⁻, hi⁻ ma' chooh⁻ sello
kih' Dio hi⁻ na'jiih⁻. Ga⁺tëey⁺ koo⁻ ki⁻gaa⁻ kih'
lä⁻jëē' kyeē' hi⁻ ma' tääh' he⁻ hi⁻ ga⁺hyoh' be⁻ mah'
jmeeey⁻ dsoo' kih' hwa' hi⁻ kih' jmi⁻ñeeh⁻ ka⁻läh⁻.

³ Ga⁺jäyh':

—Ta⁻jmee⁻ dsoo' kih' hwa' ni⁻ kih' jmi⁻ñeeh⁻, ni⁻
kih' ni⁻ koo⁻ chaah' hma⁻ ta'ko⁻jiih⁻ sa⁺ ga⁻ ma⁻la⁻
lii⁻ mo⁻kye⁻ lä⁻jëē' hi⁻ jmee⁻ ta'he⁻ kih' Dio jnän⁻.

⁴ Ja⁻ga⁺ga⁻nuun⁺ ma⁻të⁺ hñä⁻laä⁻ na⁻dsë⁻ to[']laa⁻
kyeē' mil dsa⁻ hi⁻ ma⁻laä⁻ lee⁻ kih' jee' lä⁻jëē' nää⁻
dsa⁻kyaa⁻ Israel. ⁵ Dsa⁻kyaa⁻Judá, tee⁻gya⁻to['] mil
hi⁻ ma⁻laä⁻ lee⁻, hi⁻kyaa⁻Rubén, tee⁻gya⁻to['] mil,
hi⁻kyaa⁻Gad, tee⁻gya⁻to['] mil, ⁶Hi⁻kyaa⁻Aser, tee⁻
gya⁻to['] mil, hi⁻kyaa⁻Neftalí, tee⁻gya⁻to['] mil, hi⁻
kyaa⁻Manasé, tee⁻gya⁻to['] mil, ⁷hi⁻kyaa⁻Simeón,
tee⁻gya⁻to['] mil, hi⁻kyaa⁻Leví, tee⁻gya⁻to['] mil, hi⁻
kyaa⁻Isacar, tee⁻gya⁻to['] mil, ⁸hi⁻kyaa⁻Zabulón,
tee⁻gya⁻to['] mil, hi⁻kyaa⁻José, tee⁻gya⁻to['] mil, hi⁻
kyaa⁻Benjamín, tee⁻gya⁻to['] mil.

Jwëē'jwërte dsa⁻hi⁻ma'kyeh'hmiih⁻tøø⁻jmah'

⁹ Ma⁻ngëē' he⁻ ja⁻, ga⁺jëen⁺ jwëē' jwërte dsa⁻
hi⁻ni⁻jaä⁻sa⁻tää⁻heēy'. Jee' ja⁻ma' tääh' dsa⁻
hi⁻chaä⁻lä⁻kää⁻hwa', lä⁻jëē' nää⁻dsa⁻hi⁻chaä⁻
lä⁻kää⁻jmi⁻gyuu⁻, dsa⁻hi⁻hlëëh⁻lä⁻koo⁻lä⁻koo⁻
juu⁻kih', ma' tääh'cha'në̄'hi⁻gya⁻jmee⁻hih⁻
he⁻, hi⁻cha'në̄'Borrego mäh'. Lä⁻jëē'hi⁻he⁻ma'

kyeh' hmiih' tøø' hi' ma' chooyh' gooh' hma'su'.
 10 Ga'lä' jëe' ma' hlëeh' ki' gaa', ma' jäh': "Dio
 jnän' hi' gya' jmee' hih' na', kyaah' Borrego mäh'
 kyaay', hi' na' ma'lää' jne'." 11 Lä' jëe' ángele
 hi' ma' tääh' lä'ku' lä'jii' kih' hi' gya' jmee' hih'
 he', kyaah' lä' jëe' dsa'gyuh', kyaah' lä' jëe' kyee'
 jah' he', ga'juuyh' jnëy' cha'në' hi' jøøh', lä'jii'
 ga'jyooy' lley' lä' ga'të' hwa', ga'jmeey' juuh' kih'
 Dio. 12 Ga'jäh':

Wa' la' lä'ja', wa' häñ' kiyh', laay' jøøh', kyuhyh'
 cha'miih',
 wa' kwan' ti'hmaah' kiyh', wa' gah' jnih', cha' be'
 kiyh' hi' bee'.

Kih' Dio jnän' wa' la' lä'ja' lä' jëe' joh' jmii' cha'.

13 Jaa' jee' lä' jëe' dsa'gyuh' he' ga'ngii' juu'
 kin', ga'jäh':

¿Hii' na' hi' kyeh' hmiih' tøø' hi' tääh' la', ha'
 ta' ma' ya'nääy'?

14 —Hne' Dsa'jøøh' kyaan', ñeh' ba' hne' —
 ga'jwii' jnih'.

Mah' ga'siyyh' jnä':

—Hi' na' na' hi' ga'hwëe' jee' ga'jëe' dsa'
 wi' jwérte. Ga'gyiyh' sa'hmiih' kiyh', ga'jmeey'
 tø'jëe' kyaah' jma' kih' Borrego mäh'. 15 He' ja'
 ba' na' tääh' cha'në' Dio jee' jmee' hih'. Lä'jmii'
 lä'hwë' jmeey' jmii' jee' chih' gwah' kiyh'. Hi' hi'
 gya' ne' hma'sii' hi' jmee' hih' he', jmeey' cha'
 hih' kih' lä' jëe' hi' tääh' cha'nëy'. 16 Ja' jiih' mo'so'
 jä' lä'kyoyh', ni' he' jä' lä'kii' dsëy'. Mo'so' hëyh'
 hyoo', ni' mo'so' lla' llia' kiyh'. 17 Jëeh' Borrego
 mäh' hi' gya' to'dsaah' jee' chih' hma'sii' na', hi'

na⁻ jääy['] ha⁻ jee' kuyh⁺, hi⁺ jääy['] ha⁻ jee' hla⁻ jmii⁻
 he⁻ jmee⁺ chaq⁻ dsa⁻. Ma'ja⁻ mi⁻kih['] Dio jmii⁻ he⁻
 tuu⁻ mi[']nëy['].

8

Ga'jiiy' jee' ga'te' gyii' he⁻ na⁻gyoh' ja⁻

¹ Ma' ga'jiiy['] jee' ga'te' gyii' he⁻ na⁻gyoh' ja⁻,
 ga'kë' ti'sih['] go⁻te' gyuuah['] jmi⁻gyuu⁺, ya⁻jäh⁺ koo⁻
 jwoo['] hor[~]. ² Ga'jëen⁺ gyee['] ángele hi⁻ ma' tääh[']
 cha'në' Dio. Ga'hyoyh['] gyii['] luu['] hoo'. ³ Ja⁻ga'
 ja' jñah['] ga' ángel, ga'nooy⁻ cha'në' na'hyoo'. Ma'
 chooyh⁻ ñe['] he⁻ koo⁻ wa'chu⁻ he⁻ na⁻la⁻ kyaah[']
 ku'nøø'. Ga'hyoyh['] cha'miih⁻ wa'chu⁻ mah[']
 ga'jey['] në' na'hyoo' he⁻ la['] kyaah['] ku'nøø' he⁻ chih[']
 cha'në' jee' gya['] hi⁻ jmee⁺ hih⁺. Kyaah['] he⁻ ja⁻,
 kwa⁻ be['] kih['] juu['] he⁻ ngii⁺ lä['] jëe⁺ hi⁻ na⁻jngëe['].
⁴ Lä⁺ ma⁻chooh⁻ ja⁻ ángel ñe['] chu⁻, ga'soo⁻ ñe[']
 chu⁻ cha'në' Dio ko⁻jøh['] kyaah['] jwoh['] kih['] hi⁻
 na⁻jngëe[']. ⁵ Ma⁻ngëe['] he⁻ ja⁻, ga'kay['] ñe['] jee' ma'
 koo⁻ wa'chu⁻, mah['] ga'kay['] je⁻ he⁻ na⁻chah['] kih[']
 na'hyoo' ja⁻, ga'jwäy['] ta['] hwa[']. Kyaah['] he⁻ ja⁻
 ga'ni⁺, ga'jmee['] goo⁻, ga'jmee['] je[']ñih['] hi⁻ ga'jeh[']
 wi⁺ jwërte hwa['].

Ga'juu['] gyee['] ángele luu['] hoo' kih'

⁶ Hi⁺ lä['] jëe⁺ ángele hi⁻ ma' chooh⁻ lä['] jëe⁺ gyii['] luu[']
 hoo' ga⁻lla[']lley['] hooy['] mah['] juu['].
⁷ Ma' ga'juu['] to⁻në' ángel luu['] hoo' ja⁻, ga'saa[']
 ga'jaä['] mi[']dsë['] kyaah['] je⁻ ta['] hwa['], na⁻kaah[']
 na⁻gwëëh['] kyaah['] jma⁻. La['] ga' koo⁻ kiih['] kih[']
 chaah['] hma⁻ ga'koo['] hi⁻ ga'koo['] lä['] jëe⁺ nuu⁻ eeh⁻.

8 Ma' ga⁻juu⁻ jee' ga⁻të⁻ uu⁻ ángel luu⁻ hoo' ja⁻, lä⁻koo⁻ moh⁻ juuh⁻ la⁻ je⁻ he⁻ ga⁻hla⁻ në⁻jmi⁻ñeeh⁻. La⁻ ga⁻ koo⁻ kiih⁻ kih⁻ jmi⁻ñeeh⁻ ga⁻lïi⁻ jma⁻. **9** La⁻ ga⁻ koo⁻ kiih⁻ kih⁻ hi⁻ chaa⁻ cha⁻jmi⁻ñeeh⁻ ga⁻juu⁻, hi⁻ ja⁻ba⁻ lä⁻ja⁻ la⁻ ga⁻ koo⁻ kiih⁻ kih⁻ lä⁻jë⁻ barco ga⁻hee⁻ go⁻te⁻.

10 Ma' ga⁻juu⁻ jee' ga⁻të⁻ uu⁻ ángel luu⁻ hoo' kih⁻, ga⁻tah⁻ gyuuuh⁻ jaa⁻ nuuh⁻ joøøh⁻ na⁻chah⁻ je⁻, hi⁻ laa⁻ lä⁻koo⁻ hma⁻ lle⁻ je⁻. Ga⁻tayh⁻ në⁻ kih⁻ la⁻ ga⁻ koo⁻ kiih⁻ jmi⁻juuh⁻ hi⁻ ga⁻lloo⁻ lä⁻ ga⁻të⁻ jee' hya⁻ jmii⁻ gwa⁻. **11** Nuuh⁻ he⁻ chee⁻ Llih⁻. La⁻ ga⁻ koo⁻ kiih⁻ kih⁻ jmii⁻ ga⁻lä⁻llih⁻. Jwëe⁻ dsa⁻ ga⁻juu⁻ kih⁻ he⁻ ga⁻hiyh⁻ jmii⁻ llih⁻ ja⁻.

12 Ma' ga⁻juu⁻ jee' ga⁻të⁻ kyee⁻ ángel he⁻, ga⁻hee⁻ la⁻ ga⁻ koo⁻ kiih⁻ kih⁻ hyoo⁻, ja⁻ba⁻ ko⁻ja⁻ ga⁻hee⁻ në⁻ sih⁻, hi⁻ la⁻ ga⁻ koo⁻ kiih⁻ kih⁻ nuuh⁻ ga⁻hee⁻ ka⁻läh⁻. He⁻ja⁻ ga⁻la⁻ na⁻hoo⁻ la⁻ ga⁻ koo⁻ kiih⁻ kih⁻ lä⁻koo⁻ lä⁻koo⁻. Kih⁻ he⁻ja⁻, lä⁻jmii⁻ lä⁻hwë⁻ mo⁻so⁻ ga⁻lä⁻jnä⁻ la⁻ ga⁻ koo⁻ kiih⁻ kih⁻ jmi⁻gyuu⁻. **13** Hi⁻ ga⁻jëen⁻, mah⁻ ga⁻nuun⁻ hee⁻ jaa⁻ ángel to⁻dsaah⁻ kih⁻ gyuuuh⁻ jmi⁻gyuu⁻, ma⁻hlëeyh⁻ kyaah⁻ be⁻, ma⁻jäyh⁻:

—Jwii⁻, jwii⁻, jwii⁻ dsa⁻ hi⁻ tääh⁻ hwa⁻ la⁻. Jëeh⁻ tääh⁻ ga⁻uu⁻ ángele hi⁻ ja⁻ga⁻juu⁻ luu⁻ hoo' kih⁻.

9

1 Ma' ga⁻juu⁻ jee' ga⁻të⁻ hñaa⁻ ángel luu⁻ hoo', ga⁻jëen⁻ jaa⁻ nuuh⁻ ga⁻tah⁻ gyuuuh⁻ jmi⁻gyuu⁻ lä⁻ ga⁻të⁻ hwa⁻. Ga⁻hyoyh⁻ jo⁻ñe⁻ kih⁻ too⁻ ñiih⁻ he⁻ dsoo⁻ lä⁻ ga⁻të⁻ cha⁻je⁻. **2** Ma' ga⁻näy⁻ too⁻ ñiih⁻ ja⁻, ga⁻soo⁻ cha⁻miih⁻ ñe⁻, lä⁻koo⁻ ñe⁻ kih⁻ koo⁻

hwii' juuh⁻. Ga⁻kah['] ñe' kyaah['] lle' mah['] ga⁻jle'['] ne' hyoo⁻, he⁻ ga⁻jmee['] ñe' he⁻ ga⁻soo⁻ neh⁻ too⁻ ñiih['] ja⁻. ³Jee' ñe' ja⁻ ga⁻hwëë['] iih⁻ hi⁻ ga⁻sa['] ga⁻jñee['] ta⁻ ne' hwa[']. Ga⁻hyoyh['] be['] jmeey['] dsoo['] lä⁻koo⁻ jmee⁻ cha'hne['] hi⁻ chaa⁻ hwa['] la⁻. ⁴Ga⁻la['] mada⁻ kiyh^{',} mah['] sa⁻jmeey['] dsoo['] kih['] nuu⁻ he⁻ dsa⁻hya⁻ hwa['], ni⁻ koo⁻ ga['] he⁻ eeh⁻, ni⁻ kih['] ni⁻ koo⁻ chaah['] hma⁻. Ma⁻la['] kih['] dsa⁻ hi⁻ sa⁻ la['] lii⁻ mo⁻kye['] kaqah['] Dio, kih['] hi⁻ he['] ba['] jmeey['] dsoo[']. ⁵Pero sa⁻ ga⁻hyoyh['] jwë['] mah['] jngëëyh^{',} koo⁻ heeyh['] wii['] ba⁻ koo⁻ hñaa['] sih⁻. Jee' jmee⁻ dsoo['] iih⁻ he['], jëë⁻ dsa⁻ wii['] lä⁻koo⁻ jëë⁻ dsa⁻ wii['] jee' jmee⁻ dsoo['] cha'hne['] hi⁻ chaa⁻ jmi['] gyuu['] la⁻. ⁶Jmii['] ja⁻ hnooth⁻ dsa⁻ ha⁻ lä⁻ jee' juuy['] pero mo⁻so⁻ jnøøyh['] he⁻ kyaah['] juuy[']. Ma⁻ke⁻ lä⁻hnøøy['] jngëëyh['] hñiiy['], mo⁻so⁻ juuy['].

⁷Iih⁻ he['] ma['] jnää['] lä⁻ jnää['] kyajiih['] hi⁻ ma⁻na'lluu['] dsa⁻nää['] jee' hnii⁻. Kalley['] ma['] choo⁻ he⁻ la⁻ lä⁻koo⁻ coron he⁻ na⁻la⁻ kyaah['] ku'nø⁻. Mo⁻nëy['] ma['] jnä['] lä⁻koo⁻ mo⁻në['] dsa⁻. ⁸Jñu⁻ lley['] ma['] jnä['] lä⁻koo⁻ jñu⁻ lle' dsa⁻më[']. Cha⁻jay['] ma['] jnä['] lä⁻koo⁻ cha⁻ja['] león. ⁹Na⁻lääy⁻ kyaah['] ñe' jmah^{',} hi⁻ sa⁻kyoooy['] ma['] nuuh['] lä⁻koo⁻ jee' ngë⁻ cha⁻miih⁻ carret he⁻ cheeh⁻ kyajiih['] hi⁻ hlii['] jee' ga⁻nää['] jee' hnii⁻. ¹⁰Na⁻kuuy['] ma['] choo⁻hma⁻kuu⁻ lä⁻choo['] na⁻kuu['] cha'hne[']. Kyaah['] na⁻kuuy['] ja⁻, ga⁻jmeey['] dsoo['] kih['] dsa⁻ lä⁻jiih['] ga⁻të['] hñaa['] sih⁻. ¹¹Dsa⁻jøøh['] kyaaa['] iih⁻ he['] ma['] laaq['] ángel kyaaa['] too⁻ ñiih['] ja⁻. Kyaah['] juu['] hebreo cheey⁻ Abadón, hi⁻ kyaah['] juu['] griego cheey⁻ Apolión. (Jmii['] kiyh['] hnøø['] jäh[:] hi⁻ hee⁻ dsa⁻.)

¹²Ga⁻ngëë['] to⁻në['] he⁻ wii['] ja⁻. Hi⁻ ga⁻jä['] ga['] to[']

he⁻ wii^{''} he⁻ ja⁻ga['] ga⁻jëen^{''}.

¹³ Ma' ga⁻juu['] jee['] ga⁻të['] jñee['] ángel luu['] hoo['] kih^{',}
ga⁻nuun['] ga⁻hlëeh['] jee['] kih['] lä⁻jë^{''} kyé['] jøø['] kih[']
na⁻hyoo['] he⁻ na⁻la['] kyaah['] ku'nøø['] he⁻ ma' chih[']
cha'në['] Dio. ¹⁴ Ga⁻hlëeyh['] jee['] ga⁻të['] jñee['] ángel hi⁻
ma' chooh['] luu['] hoo['] he['], ga⁻siiyh[:]

—Cheeh['] lä⁻jëe^{''} kyee['] ángele hi⁻ na⁻hñuuuh[']
cha'jmii['] juuh['] he⁻ chee⁻ Eufrate.

¹⁵ Hi⁻ ga⁻cheeyh['] lä⁻jëe^{''} kyee['] ángele he['] hi⁻
ma⁻na'lluu['] kih['] hor⁻ ja⁻, jmi['] ja⁻, sih⁻ ja⁻, ji⁻ñe[']
ja⁻ mah['] jngëeyh['] la⁻ ga['] koo⁻ kiih['] kih['] dsa⁻
jmi⁻gyuu^{''}. ¹⁶ Ga⁻tëen['] ga⁻nuun['] ma' tee['] to[']
hñä⁻laa['] millón hløø['] hi⁻ ma' dsëe['] kya'jiih['].

¹⁷ Lä⁻la⁻ ga⁻lä⁻jnä['] kin['] ma' ga⁻jëen^{''} kya'jiih['] he['].
Lä⁻jëe^{''} hi⁻ ma' dsëey['] he['], ma' na⁻løø['] mo⁻dsëy[']
ñe[']gyuu^{''}, kyaah['] he⁻ eeh['], hi⁻he⁻ nøø['] ka⁻läh[']. Lle[']
kyajiih['] he['] ma' jnä['] lä⁻koo⁻ lle['] león. Hi⁻ ma' hwëe⁻
to⁻hooy['] je⁻, ñe['], hi⁻azufre. ¹⁸ Ga⁻të['] la⁻ ga['] koo⁻
kiih['] kih['] dsa⁻ hi⁻ ga⁻juu['] kih['] lä⁻jë^{''} hnë['] nëe['] he[']
wii^{''} he⁻ ma' hwëe⁻ hoo['] kya'jiih['] he['], he⁻ ma' la[']je⁻,
ñe['], hi⁻azufre. ¹⁹ Jëeh['], ma' kyee['] cha⁻miih['] be['] hoo[']
kyajiih['] he['] kyaah['] kuuy['] ka⁻läh[']. Kuuy['] ja⁻ ma' la[']
lä⁻laa['] miih[']. Ma' lle['] lley['] he⁻ kyaah['] ma' jmeey[']
dsoo['].

²⁰ Dsa⁻ hi⁻ sa⁻ ga⁻juu['] kyaah['] he⁻ wii^{''} ja⁻, ni⁻
lä⁻ja⁻ sa⁻ ga⁻lä⁻dsaa['] dsëy['] he⁻ ma' jmeey['] juuh[']
kih['] he⁻ na⁻la['] kyaah['] gooy[']. Sa⁻ ga⁻tøy['] he⁻ ma'
jmäay['] jøøh['] lä⁻jëe^{''} jmi[']lle['] hlëeh['], hi⁻ kih['] lä⁻jë^{''}
hee['] he⁻ na⁻la['] kyaah['] ku'nøø['], kyaah['] kuu['] tøø['],
kyah['] ñe['] hweh['], kyaah['] kuuy['], hi⁻ kyaah['] hma⁻
ka⁻läh[']. Lä⁻jë^{''} heeh['] ja⁻ sa⁻ jëe^{''}, sa⁻ nuu['], hi⁻
ni⁻ sa⁻ ngë^{''}. ²¹ Hi⁻ ni⁻ sa⁻ ga⁻lä⁻dsaa['] dsëy['] he⁻

ma' jngëëyh' dsa-, he- ma' jmeey' ji-nah', he- ma'
käayh' wa' hi- cha- hi-, hi- he- ma' hëëy-.

10

Jaa- ángel kyaah' koo- libro pih'

¹ Ma- ngëë- he- ja-, ga- jëen- jñah' ángel hi- bee-
jwérte hi- ga- jñaa' gyuu- jmi- gyuu- na- lää- jnii',
ma' jnää' miih- kuu' gyuu- lley'. Mo- nëy' ma' jnä-
lä- jnä- hyoo-, hi- lä- kyoo- tiiy' ma' la' lä- koo-
je- he- chih' ko- dsoo'. ² Ma' hä' ja' gooy- koo-
je- pih' na- na'. Mah' ga- chiyh' tiiy' ra- lluu' né-
jmi- ñeeh', hi- tiiy' ra- këh' ga- chiyh' hwa' kii-.
³ Ja- ga' ga- hlëëyh' koo- ki- gaa- lä- koo- ki- gaa-
hooh- león ma' mi- gaaay'. Lä- ma' ga- hlëëyh' ja-,
ga- ngëëh- kiyh' gyee' ñih'. ⁴ Ma' ga- ngëëh- lä- jëe-
gyee' ñih' he-, ngoo' ga' jnä' ma' siin', ma' ga- nuun'
ga- hlëëh' gyuu- , ga' siih' jnä':

—Hmä' lä- jë- juu' he- ma- hlëëh' ñih' na-, to-
ya- sii- .

⁵ Hi- ángel hi- ga- jëen- hi- chih' koo- tii' né-
jmi- ñeeh' kyaah' koo- tiiy' hwa' kii- he-, ga- chooy-
gooy- ta- gyuu-. ⁶ Mah' ga- tääy- hi- cha-
ga- lä- jë- joh' jmi- cha-, he- ba' hi- ga- jmee' gyuu-
jmi- gyuu- kyaah' lä- jë- he- jnä' né- kih', he- ba' hi-
ga- jmee' hwa', kyaah' lä- jë- he- ga' cha- né- kih',
hi- he- ba' hi- ga- jmee' jmi- ñeeh' kyaah' lä- jë- he-
ga' cha- kih'. Ga- tääy- hi- he- ga- jäyh':

—Mo- so- lä- hi- ga' cha- miih- jmi-. ⁷ Jää- ja- ga'-
juu- jee' ga- té- gyee' ángel he- luu' hoo' kih', lä- jë-
he- na- hmää' kih' Dio lä- te- lä- koo- ga- jäh' Dio

siih⁺ dsa⁻ hi⁻ ga⁻ngëë⁺ juu⁺ hi⁻ ma' j mee⁺ ta'he⁺
kiyh⁺ llo'joo⁺ -ga⁻jäh⁺ ángel he['].

⁸ Koo⁻ ka⁻läh⁺ ga⁻nuun⁺ ga⁻hlëeh⁺ gyuuuh⁺
j mi⁻gyuuuh⁺ kyaah⁺ jnä⁺, ga⁻jäh⁺:

—Gwa⁻ go⁻kye⁻ je⁻ pih['] na⁻na' he⁻ hä['] ja'goo⁻
ángel hi⁻ chih⁺ tii⁺ në⁺ j mi⁻ñeeh⁺ kyaah⁺ në⁺ hwa['] oo⁻.

⁹ He⁻ja⁻ ñeen⁺ jee['] ma' cheh⁺ ángel mah['] ga⁻ngiin⁺
je⁻ pih['] ja⁻. Mah['] ga⁻siiyh⁺ jnä⁺:

—Hee⁻ la⁻, kuh[.] He⁻ la⁻ j mee⁺ lä⁻llih⁺ tu⁻jläh[,]
pero neh⁻ to⁻hooh⁺ lä⁻øø⁺, lä⁻koo⁻ øø⁺ j mih['] tah['].

¹⁰ Ja⁻ga['] ga⁻kän⁺ je⁻ pih['] he⁻ ma' chooh⁺ ángel
mah['] ga⁻kuhn⁺. Ga⁻lä⁻øø⁺ neh⁻ to⁻hoon⁺ lä⁻koo⁻
øø⁺ j mih['] tah[']. Ma⁻la⁻ ma⁻kuhn⁺ ga⁻lä⁻llih⁺ tu⁻jlän⁻.

¹¹ Ja⁻ga['] ga⁻siiyh⁺ jnä⁺ ka⁻läh⁺:

—J mee⁺ bii⁺ mi⁻jnääh⁺ juu⁺ kin⁺ ka⁻läh⁺ kih[']
cha⁻miih⁻ jee['] jwii⁻, hi⁻ lä⁻käa⁻ hwa['] jee['] tääh⁺ dsa⁻
hi⁻ j mee⁺ hih⁺, hi⁻ kih['] hi⁻ hlëeh⁺ lä⁻koo⁻ lä⁻koo⁻
juu⁺, hi⁻ kih['] lä⁻jëë⁺ dsa⁻ta['] kyaah⁺.

11

Lä⁻uu['] dsa⁻ hi⁻ kwa[']ju[']dsoo['] kih['] Dio

¹ Ma⁻ngëë⁺ he⁻ ja⁻, ga⁻hyohn⁺ koo⁻ hma⁻ he⁻
lla⁻ hih⁻ he⁻ la⁻lä⁻koo⁻ si⁻hma⁻tah⁻, mah['] ga⁻siiyh⁺
jnä⁺:

—Noo⁻, mah['] lla['] hih⁻ gwah⁻ kih['] Dio, kyaah⁺
na⁻hyoo⁺, mah[']hee⁻ jah⁺ tee⁺ hi⁻ tääh⁺ j mee⁺ juuh⁻
kih['] Dio. ² Wa['] jä['] ba['] kih['] ho⁻hne⁻ kih['] gwah⁻ na⁻,
sa⁻ llah['] hih⁺. Jëëh⁺ he⁻ ma⁻na⁻la⁻ hee⁻ hi⁻ sa⁻
laa⁻ judiu ba['] na⁻, mah['] j meeey⁺ he⁻ lla⁻ dsëy⁺ jee[']
jwii⁻ na⁻jngii⁺ to⁻laa⁻ uu['] sih⁻. ³ Cheen⁻ uu['] dsa⁻
hi⁻ dsa⁻kwa⁻ju[']dsoo['] kin⁺. Kyeyh['] hmiih⁻ he⁻ këh⁻

dsa⁻ ma['] ti⁻meeh⁻ dsë[']. Ngëëy['] juu['] kin⁺ kih['] dsa⁻
koo⁻ mil dsë[~] to['] hña⁻loo['] na⁻dsë[~] to[']lo⁺gya['] dsë[~]
gya['] jmii['] –ga⁻siiyh⁻ jnä['].

⁴ Lä⁻uu['] hi⁻ kwa['] ju'dsoo['] kih['] Dio he['], laa[']
kwaat[~] lä⁻koo⁻ to['] chaah['] hma⁻ olivo, hi⁻ laay[']
kwäat[~] lä⁻koo⁻ to['] candelero he⁻ na'jnää['] cha'në[']
Dio juu['] hwa[']. ⁵ Cher'mah['] chaa⁻ hi⁻ hnøø['] jmääyh⁻
dsoo['], kyaah['] je⁻ he⁻ hwëë⁻ neh⁺ to⁻hooy['] jëëy[']
go⁻te[~] hi⁻ na⁻høøh['] kiyh[']. Lä⁻ja⁻ jmee⁺ bii['] juu['] wa[']
hi⁻ cha⁻ hi⁻, hi⁻ hnøø['] jmääyh⁻ dsoo[']. ⁶ Lä⁻uu['] dsa⁻
he['] na⁻ngëy['] jwë['] he⁻ jmeey['] sa⁻ jää['] jma['] ta'ko[']jiih[']
ngëëy['] juu['] kih['] Dio. Lä⁻ja⁻ na⁻ngëy['] jwë['] jmeey[']
kih['] jmii['] he⁻ lii⁻ jma⁻. Hi⁻ na⁻ngëy['] jwë['] heeyh[']
dsa⁻ lli[']wii['], lä⁻joh['] jiih⁻ hnøø['] bih['].

⁷ Ma⁻la⁻ ma⁻dsëë['] jmii['] kway⁻ juu['] kih['] Dio,
ya⁻hëë['] jah['] hlëëh['] neh⁻ too⁻ ñiih['] kih['] cha'je⁻ mah[']
tëey['] kyaah['] dsa⁻ he['], lä⁻jiih['] lä⁻liyh⁻ jngëëyh[']. ⁸ Ga[']
ma⁻na⁻juuy['], jää['] cha'jwë['] jee['] jnä'hä['] kih['] jwii[']
juuh⁻, ja⁻ba['] jee['] jwii['] jee['] ga⁻tääy⁻ dsoh['] hma⁻cru[']
Dsa[']jøøh['] jnän[']. Hi⁻ chaa⁻ jee['] ja⁻, kwee⁻ hñaa⁻
dsëy['] lä⁻koo⁻ dsa⁻ hi⁻ ma['] chaa⁻ jwii['] Sodoma
kyaaah['] Egipto, he⁻ja⁻ kih['] jee['] jwii['] ja⁻, le['] jähn[']
chee⁻ Sodoma hi⁻ Egipto ka⁻läh[']. ⁹ Hnë⁻ jmii[']
dsa⁻hnoo['], ga⁻lä⁻jëë['] ba['] dsa⁻ dsa⁻taqah['] jëëy['] hi⁻
na⁻juu['] he['], dsa⁻ hi⁻ chaa⁻ lä⁻jë['] jee['] jwii['], lä⁻jëë[']
nää['] dsa⁻, dsa⁻ hi⁻ hlëëh['] lä⁻koo⁻ lä⁻koo⁻ juu['],
hi⁻ lä⁻käa⁻ hwa['] jee['] tääh['] dsa⁻ hi⁻ jmee⁺ hih['].
Sa⁻ kway⁻ jwë['] haä['] hi⁻ na⁻juu['] he[']. ¹⁰ Ga⁻lä⁻jëë[']
ba['] dsa⁻ jmi⁻gy['] lä⁻chaay⁻ llu['] wa'ra⁻ ga⁻jëëy[']
na⁻juu['] dsa⁻ he[']. Dsa⁻taayh['] jëë['] dsëy['] jwëerte, hi⁻
kwëëyh['] dsa⁻kyaaayh['] miih⁻ he⁻ cha⁻ kih['] lä⁻jaa⁻

lǟ jaaȳ, jéeh̄ lǟ uū hī mā ngëë̄ juu' kih̄ Dio hē
mā heeyh̄ wiī lǟ jéë̄ hī chäā hwā lā.

¹¹ Gā mā tē̄ hnë̄ jmiī dsā hnoō jā, jmiī llē
nā jiih̄ hē jā kih̄ Dio gā tooh̄ tuh̄ dsëȳ mah̄
gā nooȳ lǟ hmëë̄. Gā lǟ goō jwërte dsë̄ dsā
hī mā tääh̄ jéë̄ jee' jā. ¹² Gā lǟ nuuh̄ gā hlëeh̄
gyuūh̄, gā jäh̄:

—Wiī hnäh̄ jee' lā.

Mah̄ gā sayh̄ tā gyuūh̄ jee' jniī lǟ mā jéë̄ jā
lǟ jéë̄ hī mā nā høøh̄ kiyh̄. ¹³ Hor̄ jā gā jeh̄
wiī jwërte hwā. Hī kih̄ hñā loō hnē, gā hlā
mā gyā jee' lǟ käā jee' jwiī juuh̄ jā. Hī gā juū
gyeē mil dsā mā gā jeh̄ hwā. Hī gā chäā hē,
kyaaah̄ hē goyh̄ jā, gā jmääȳ jøøh̄ Dio hī gyā
gyuūh̄ jmiī gyuū.

¹⁴ Gā ngëë̄ tō hē wiī jā. Hī gā jäǟ gā koō hē
wiī hē jā gā gā jeeën̄.

Gā juuȳ jee' gā tē̄ gyiī luū hoo'

¹⁵ Mā gā tē̄ gyeē ángel gā juuȳ luū hoō kih̄,
gā lǟ nuuh̄ gyuūh̄ gā tooh̄ kī gaā miih̄, mā
jäyh̄:

Nā mā tē̄ jee' jmee' Dio hih̄ kih̄ lǟ käā
jmiī gyuū kō jøøh̄ kyaah̄ Cristo kyaaȳ.

Hī hē bā jmee' hih̄ gā lǟ jé̄ joh̄ jmiī chā.

¹⁶ Lǟ jéë̄ gyiī kyeē dsā gyuūh̄ hī mā tääh̄ nǣ
hmā siī chā né̄ Dio, gā tääyh̄ gā juuyh̄ jnëȳ,
gā jyooȳ lleȳ lǟ gā tē̄ hwā mah̄ gā jmeeȳ juuh̄
kih̄ Dio. ¹⁷ Mah̄ mā jäyh̄:

Kwā jnääh̄ tī hmaah̄ kyah̄ hnē Dio hī chā
gā lǟ jé̄ bē kih̄,

hne⁻ he⁻ hi⁻ laa['], hne⁻ he⁻ hi⁻ ma'laa['], hi⁻ hne⁻ he⁻ hi⁻ llah[~] ka⁻läh['].

Ma⁻ mi⁻jnääh['] hñaaah['] kyääh['] be['] kyah['] mah['] løøh['] jmeeh['] hih['].

18 Ga⁻lä⁻jëe⁻ hi⁻ tääh['] lä⁻kaa⁻ hwa['] ma⁻lä⁻llee['] jwérte,

ma⁻të['] jee['] tee['] jwii[~] kih['] hi⁻ he['].

Ma⁻të['] jmi['] llah['] ta['] kih['] hi⁻ na⁻juu['],

mah['] kwëeh['] hee['] lä⁻jëe⁻ hi⁻ ga⁻ngëe['] juu['] hi⁻ ga⁻jmee['] ta[']he['] kyah['],

hi⁻lä⁻ja⁻ lä⁻jëe⁻ hi⁻na⁻jngëe['] hi⁻lä⁻jëe⁻ ga[']hi⁻ gah['] hne⁻, lä⁻jøh['] lä⁻mäh['].

Hi⁻ ma⁻të['] jmi['] jngëeh['] lä⁻jëe⁻ hi⁻ hee[~] jmi[']gyuu⁻ la⁻.

19 Ja⁻ga⁻ ga⁻na['] gwah⁻ kih['] Dio gyuuuh['] jmi[']gyuu⁻, hi⁻neh⁻ gwah⁻ ja⁻, ga⁻lä⁻jnä['] goo['] he⁻ tääh['] kuu['] na⁻sii⁻ hmooh['] to⁻në[']. Peer⁻ ga⁻jmee['] je⁻ñih['], ga⁻tooh['] miih['], ga⁻hii['] ñih['], ga⁻jeh['] wii[~] jwérte hwa['], mah['] ga⁻hla['] mi'dsë['] kah[']gaa⁻.

12

Dsa⁻më['] hi⁻ Dragón

1 Ma⁻ngëe['] he⁻ ja⁻, ga⁻lä⁻jnä['] gyuuuh['] jmi[']gyuu⁻ koo⁻ he⁻ juh⁻gaa⁻. Ga⁻lä⁻jnää['] ja⁻ dsa⁻më['] hi⁻ ma['] na⁻lää⁻ hyoo⁻, hi⁻ ma['] hee['] sih⁻ huu['] tiiy['], hi⁻ ma['] lley['] koo⁻ coron he⁻ ma['] chaa['] gya⁻tuu['] nuu['].

2 Dsa⁻më['] he['] ma['] kyaa⁻ gyuu⁻, ma['] høøy[~] kih['] he⁻ jëey['] wii[~] he⁻ lä⁻chaa⁻ gyuu⁻ kyäay[']. **3** Hi⁻ ga⁻lä⁻jnä['] ga['] jyoh['] he⁻ juh⁻gaa⁻ gyuuuh['] jmi[']gyuu⁻. Ga⁻lä⁻jnää['] ja⁻ dragón gyuu['] hi⁻ jøh[']gaa⁻. Ma['] la['] gyii['] lley['], ma['] choo['] lley['] gya['] jøø['], hi⁻ ma['] lley['] gyii['] coron ka⁻läh[']. **4** Kyäah['] kuuuy['] ja⁻,

ga⁻sëeyh⁻ la⁻ ga[']koo⁻ kiih['] kih['] nuu['] hi⁻ hëë⁻ gyuuh['] jmi⁻gyuu⁻ mah['] ga[']saa['] ga[']jaay['] ta⁻ hwa[']. Dragón he['] ga⁻noo⁻ cha'né['] dsa⁻më['] hi⁻ ngoo['] ga[']lä⁻chaaa['] gyuu⁻ kyaaa['] mah['] ma['] kuyh['] gyuu⁻ he['] lä⁻koo⁻ wa'ra⁻ ga[']lä⁻chaaa[']. ⁵ Kih['] dsa⁻më['] he['] ga[']lä⁻chaaa['] jaa⁻ gyuu⁻ ñuuh⁻ hi⁻ jmeey['] hih⁻ kih['] ga[']lä⁻kaa['] hwa['] kyaah['] koo⁻ hma[']hihh⁻ he⁻ la['] ñe[']. Pero na['] ba['] koh['] ga[']tëey['] gyuu⁻ he['] cha'né['] Dio jee['] gyay['] jmeey['] hih⁻. ⁶ Hi⁻ dsa⁻më['] he['], ga[']kyuuy['] lä⁻ ga[']të['] hwa['] kii['] jee['] ga[']mi[']llu['] Dio kiyh['], mah['] hääy['] jee['] ja⁻ koo⁻ mil dsë⁻ to['] hñña⁻loo['] na⁻dsë⁻ to[']lo⁻gya['] dsë⁻gya[']jmii['].

⁷ Ma⁻ngëe['] he⁻ ja⁻, ga[']lä⁻cha⁻ koo⁻ hnii⁻ juuh⁻ gyuuh['] jmi⁻gyuu⁻. Migye['] kyaah['] ángele kyaay['] ma['] tee['] kyaah['] Dragón. Hi⁻ Dragón he['] kyaah['] ángele kyaay['] ma['] tee['] ka⁻lä⁻ kyaah['] Migye^{',} ⁸ pero sa⁻ ga[']liyh[']. Mo[']so['] ga[']lä⁻cha⁻ ga['] høgy['] gyuuh['] jmi⁻gyuu⁻. ⁹ Lä⁻ja⁻ Dragón jøøh['] he['] ga[']llee['] dsih['] ta⁻ ka'hne[']. Hi⁻ he['] laaq['] miiih⁻ chaaa['] llo[']joo['] hi⁻ chee⁻ hi⁻sa[']llu['], hi⁻ chee⁻ bih['] Tana['] ka⁻lä⁻. Hi⁻ he['] mi[']gaa['] dsa⁻ lä⁻kaa['] lä⁻juh['] jmi⁻gyuu⁻. Ga[']jwää[']dsih['] lä⁻ ga[']të['] hwa['] ko[']jøh['] kyaah['] ángele kyaay['].

¹⁰ Ja⁻ga['] ga[']nuun['] ga[']hlëëh['] ki[']gaa⁻ ka⁻lä⁻ gyuuh['] he⁻ ma[']jäh[:]

—Na['] ma[']të['] jee['] lää['] dsa⁻, ma[']lä⁻jnä['] be['] kih['] Dio, ma[']løø[']jmeey['] hih['] Dio jnän['], hi⁻ma[']të[']jee[']lla['] Cristo kyaay[']ta[']. Jëëh['], ma[']lleey['] ta⁻ka'hne⁻hi⁻ ma[']hnii[']kih[']lä⁻jëë[']øøh[']jne[']. Lä⁻jmii[']lä⁻hwë[']ma[']hniiy[']cha'né[']Dio jnän[']. ¹¹ Pero øøh[']jne[']ga[']lih[']bih['] kyaayh['], kyaah[']jma[']kih[']Borrego mäh['], hi⁻ kyaah[']

ju'dsoo' he' ga'jmeey' kih' Cristo. Sa' ga'jmeey' he' che' chaa' juuy' jmi'gyuu' la'. ¹² Wa' jëe-hoh' hnäh' hi' täh' gyuu'h jmi'gyuu'. Pero jwii' hi' täh' hwa' la' kyaah' hi' täh' neh' jmi'ñeeh' ka'läh'. Jëeh' hi'sa'llu' ma'ñey' ba', jä' ko'hi'pih' ga' jmi'kiyh', he'ja' hääy' jwérte ma'jñaay' jee' kyah' hnäh'.

¹³ Ma' ga'jëe' Dragón he', he' ga'jwää' dsih' ta' hwa', ngooy' mah'jmeey' hñaa' dséy' kih' dsa'më' hi' ga'lä'chaa' gyuu'ñuu'h kih' he'. ¹⁴ Pero ga'hyoh' dsa'më' he' to' sa'kyoo' cha'mii'jøøh' mah' ja' le' hëey' uü' kih' miih' hlëeh' he' ta' hwa' kii', jee' hää' dsih' koo'ji'ñe', jyoh' ga' to'ji'ñe', na'dsë'jñee' sih'. ¹⁵ Miih' he' ga'juu' koo'jmi'juuh' kyaah' hooy' ta' jee'ngoo' dsa'më' he' mah' ma' ääy' kyaah' jmi'ja'. ¹⁶ Pero hwa'ga'kwa'be' kih' dsa'më' he'. Ga'na' hwa', mah'ga'hoo'jmi'he'ga'hwëe'to'hoo'Dragón.
¹⁷ He'ja'ga'ya'jëe'dsë'jwérte dragón kyaah' dsa'më' he'. Mah'ngooy'na'jmeey'hnii'kyah'hi'laa'sa'ju'kih'dsa'më'he',hi'høø'mada'kih'Dioja'ba'hi'jmee'ju'dsoo'kih'Jesucristo.

13

Lä'uu'jah'laa'na'høø'he'

¹ Jnä'ga'noon'në'mi'sii'he'cha'cha'hoo'jmi'ñeeh'. Jee'ja'ga'jëen'ja'a'jah'hi'laa'na'høø', ya'hëe'cha'jmi'ñeeh'ma'lle'gyii'lley', hi'ma'choo'gya'jøø'. Në'jøø'kiyh'ma'choo'gya'coron. Hi'ma'na'sii'lä'jë'ka'lley'koo'juu'he'mi'kwäh'kih'Dio. ² Jah'hi'ga'jëen'he',

ma' la^a lä⁺koo⁻ hyah⁻. Ma⁻tiiy['] ma' la' lä⁺ la' tii['] oso. Mo⁻hooy['] ma' la' lä⁺ la' hoo['] león. Dragón he['], ga⁻kwéeyh['] be['], hi⁺ ga⁻llaay['] hø^øy['] mah[']jmeey['] hih⁻ llay['], mah['] leey['] dsa⁻ta['] jø^øh^{'. 3 Ga⁻jëen['] koo⁻ lley['] ma' la' ds oo['] he⁻ ma' jngiöh['] kiyh^{'. Pero ds oo['] he⁻ ma' jngiöh['] kiyh['] ja⁻, ga⁻jä['] ba[']. Peer ga⁻lä⁺dsaq[~] dsë['] lä⁻jëe⁻ dsa⁻ jmi⁻gyuu⁻, he⁻ja⁻ ga⁻jmeey['] ko⁻jø^øh['] kyaah['] jah['] hi⁻ la^a na⁻hø^ø he^{'. 4 Hi⁻ ga⁻jmää['] dsa⁻ jø^øh['] Dragón hi⁻ ga⁻llaq['] jø^øh['] jah['] hi⁻ la^a na⁻hø^ø he^{'. Ja⁻ba['] lä⁺ja⁻ ga⁻jmääy['] jø^øh['] jah['] la^a na⁻hø^ø he['] ka⁻läh^{',} mah['] ma' jäyh['] kiyh[:]}}}}

—Sa⁻ chaa⁻ ga['] jñah['] hi⁻ la^a lä⁺koo⁻ jah['] na⁻. ¿Hii⁻ na⁻ hi⁻ lih['] tee['] kyaayh[']?

5 Ga⁻kway['] jwë['] kih['] mah['] hlëeyh['] juu['] taah['] hi⁻ hlëeh['] bih['] juu['] he⁻ mi⁻kwah['] kih['] Dio. Ga⁻llaay['] mah['] leey['] dsa⁻ta['] to[']laa['] uu['] sih⁻. 6 Lä⁻ja⁻ ga⁻løøy['] mi⁻kwayh['] kih['] Dio. Ga⁻mi⁻kwayh['] jmi⁻ kiyh^{',} lä⁻kye⁻ kih['] gwah⁻ kiyh^{',} hi⁻ lä⁻ja⁻ kih['] hi⁻ tääh['] gyuuuh['] jmi⁻gyuu⁻ ka⁻läh^{'. 7 Hi⁻ ga⁻hyoyh['] jwë['] jmeey['] hnii⁻ kyaah['] lä⁻jëe⁻ hi⁻ na⁻jngëe['] lä⁻jiih['] leeyh⁻. Hi⁻ ga⁻hyoyh['] jwë['] jmeey['] hih⁻ kih['] lä⁻jëe⁻ nää['] dsa⁻, lä⁻jëe⁻jee['] jwi⁻, dsa⁻ hi⁻ hlëeh⁻ lä⁻koo⁻ lä⁻koo⁻ juu^{',} hi⁻ lä⁻kaa⁻ hwa['] jee['] tääh['] dsa⁻ jmeey['] hih⁻ ma⁻ ki⁻ kih^{'. 8 Lä⁻jëe⁻ dsa⁻ jmi⁻gyuu⁻ hi⁻ ga⁻jmää['] jø^øh['] jah['] la^a na⁻hø^ø he^{',} sa⁻ ma' na⁻sii⁻ jmi⁻ kiyh['] në['] je['] kih['] Borrego mäh['] hi⁻ la^a kwaat['] ga⁻juu['] në['] na⁻hyoo['] lä⁺ ma' huu['] jmi⁻gyuu⁻. Në['] je['] kiyh['] ja⁻, na⁻sii⁻ jmi⁻ kih['] lä⁻jëe⁻ hi⁻ na⁻jnää['] kih['] Dio.}}

9 Cher'mah['] chaa⁻ hi⁻ hnøø['] heeh⁻ juu['] la⁻, wa'

heeyh⁻. 10 Hi⁻ lle` kih' ds oo['] neh⁻ñe['], jää['] dsih['] neh⁻ñe[']. Hi⁻ lle` kih' juu['] kyaah['] ñe[']tuuh⁻, kyaah['] ñe[']tuuh⁻ jngëeh['] dsih[']. Hor[~] ja⁻ hnøø['] kwëeh['] dsë['] hi⁻ na⁻ jngëe['] kyaä['] Dio hi⁻ hnøø['] lä⁻ ma⁻ds oo['] ja⁻ba['] dsëy['].

11 Ma⁻ngëe['] he⁻ ja⁻, ga⁻jëeñ⁻ jñah['] jah['] laa⁻ na⁻høø['] hi⁻ ya⁻hëe['] neh⁻ hwa[']. Ma['] lley['] to['] jøø['] he⁻ la⁻ lä⁻ la⁻ kih['] jaä⁻ borrego mäh['], hi⁻ ma['] hlëeyh['] lä⁻ hlëeh['] jaä⁻ dragón. 12 Ma['] kyeey['] lä⁻jë['] be['] kih['] to⁻në['] jah['] he['], mah['] to⁻lo⁻ nëy['] ga⁻løøy['] jmeey['] hih['] kih['] hi⁻ tääh['] lä⁻kaä⁻ hwa['] mah['] wa['] jmeey['] juuh⁻ kih['] to⁻në['] jah['] he['], hi⁻ ga⁻jä['] kih['] kyaah['] ds oo['] he['] ma['] juuy['] ja⁻. 13 Hi⁻ lä⁻ja⁻ ma['] jmeey['] cha⁻miih['] he⁻juh⁻gaa⁻ ka⁻läh['], lä⁻jiih['] ga⁻jmeey['] ga⁻jyoo['] je⁻gyuu['] jmi⁻gyuu['] lä⁻ga⁻të['] hwa['], lä⁻ma⁻jëe['] ja⁻dsa⁻. 14 Mi⁻gaay['] hi⁻ tääh['] lä⁻kaä⁻ hwa['] kyaah['] lä⁻jë['] he⁻juh⁻gaa⁻ he⁻ga⁻hyoyh['] jwë['] jmeey['] cha⁻në['] jah['] to⁻në['] he[']. Ga⁻jmeey['] mada⁻ kih['] hi⁻ tääh['] lä⁻kaä⁻ hwa['] he⁻ jmeey['] heeh['] kih['] jah['] hi⁻ga⁻jä['] kih['] hi⁻ ma['] la⁻ds oo['] kih['] kyaah['] ñe[']tuuh⁻. 15 Ga⁻hyoyh['] jwë['] he⁻ jmeey['] jiih['] heeh['] kih['] jah['] he['] mah[']hlëeh[']. Hi⁻ mah[']ga⁻jmeey['] mada⁻ jngiiyh['] kih['] lä⁻jëe['] dsa⁻ hi⁻ sa⁻ jmee['] juuh⁻ kih['] heeh['] ja⁻. 16 Ga⁻jmeey['] hih['] kih['] ga⁻lä⁻jëe['] dsa⁻, lä⁻jøh['] lä⁻mäh['], hi⁻cha⁻kuu['], hi⁻tä⁻ñee['], hi⁻na⁻hnëe['] jmee⁻ta['], hi⁻hi⁻sa⁻na⁻hnëe[']ka⁻läh['], mah[']jmeey['] lii⁻gooy⁻ra⁻lluu[']o cha⁻kyey[']. 17 Lä⁻ja⁻ni⁻jaä⁻sa⁻ lä⁻cha⁻ jwë['] kih[']la⁻gyih[']løø['], ni⁻sa⁻lä⁻cha⁻ jwë['] hniiyh[']gyih[']he⁻cha⁻kiyh[']cher'mah[']sa⁻laay[']lii⁻kyaa[']jmi⁻kih[']jah[']he[']o kyaah[']hwëh[']lä⁻koo⁻chee⁻jah[']he[']. 18 Jee[']la⁻hnøø[']cha⁻huu[']dsë⁻llu['].

Hi⁻ ngëe[~], he⁻ da⁻hwëh[~] kih[~]jah[~] he[~], jëeh[~]la⁻hwëh[~]
kih[~]dsa⁻ñuuah⁻ ba⁻ ja⁻. Hwëh[~] kih[~]jah[~] he[~] te⁻jñii⁻
hñia⁻loo⁻na⁻dsë[~]to⁻lo⁻gya⁻na⁻dsë[~]gya⁻jñii⁻.

14

*Koo⁻ su⁻ hmëe[~] ga⁻hä⁻ lä⁻jëe[~] hñä⁻laä⁻ na⁻dsë[~]
to⁻laä⁻kyee⁻ mil dsa⁻*

¹ Ma⁻ngëe[~] he⁻ ja⁻, ga⁻jëen⁻ Borrego mäh[~] cheh[~]
në⁻moh⁻ Sión kyaah⁻hñä⁻laä⁻na⁻dsë[~]to⁻laä⁻kyee⁻
mil dsa⁻ hi⁻ ma⁻na⁻sii⁻ jmi⁻ kih[~] Borrego mäh[~]
cha⁻kyey[~], hi⁻ ma⁻na⁻sii⁻ jmi⁻ kih[~]Jmiiy⁻ ka⁻läh⁻.

² Ja⁻ga⁻ga⁻nuun⁻ ga⁻hlëeh⁻ gyuuah⁻ ga⁻hii⁻ goo⁻ lä⁻
hii⁻jee⁻ jyoo⁻cha⁻miih⁻ jmi⁻. Hi⁻ga⁻hii⁻lä⁻koo⁻
hii⁻jee⁻hii⁻ñih⁻ki⁻gaa⁻, hi⁻ga⁻hii⁻lä⁻hii⁻jee⁻tääh⁻
dsa⁻kooh⁻tu⁻he⁻choo⁻cha⁻miih⁻si⁻ñe⁻. ³Lä⁻jëe⁻
hi⁻he⁻ma⁻hä⁻koo⁻su⁻hmëe[~]cha⁻në⁻hi⁻ma⁻gya⁻
jmeee⁻hih⁻në⁻hma⁻sii⁻, hi⁻cha⁻në⁻lä⁻jëe⁻kyee⁻
jah⁻hi⁻ma⁻tääh⁻he⁻, hi⁻cha⁻në⁻lä⁻jëe⁻dsa⁻gyuuah⁻
ka⁻läh⁻. Ni⁻jaa⁻sa⁻lih⁻ma⁻hä⁻su⁻ja⁻. Ma⁻la⁻
hñä⁻laä⁻na⁻dsë[~]to⁻laä⁻kyee⁻milba⁻ma⁻lih⁻ma⁻
hä⁻, dsa⁻hi⁻ga⁻lää⁻Dio kyaah⁻jma⁻kih⁻jee⁻kih⁻
dsa⁻hi⁻chaä⁻hwa⁻. ⁴Lä⁻jëe⁻hi⁻la⁻sa⁻ga⁻mi⁻sah⁻
hñiiy⁻kyaaah⁻dsa⁻më⁻, jëeh⁻ga⁻hääy⁻hñiiy⁻. Hi⁻he⁻
jmeee⁻ko⁻jøh⁻kyaaah⁻Borrego mäh[~]wa⁻ha⁻cha⁻
ha⁻jee⁻dsooy⁻. Hi⁻he⁻na⁻ga⁻lääy⁻jee⁻kih⁻dsa⁻,
laäy⁻koo⁻nää⁻hi⁻ma⁻jä⁻llu⁻kih⁻Dio hi⁻lä⁻ja⁻kih⁻
Borrego mäh[~]. ⁵Ni⁻miih⁻sa⁻ga⁻hwëe⁻juu⁻ta⁻juu⁻
hooy⁻, na⁻jngëe⁻go⁻te⁻laäy⁻cha⁻në⁻Dio.

Juu' he⁻ga⁻kwa⁻uu⁻ ángele

⁶ Hi⁻ga⁻jëen⁻jñah⁻ángel hi⁻ma⁻hëe⁻to⁻dsaaah⁻
gyuuah⁻jmi⁻gyuu⁻hi⁻ma⁻kye⁻ju⁻hmëe⁻he⁻sa⁻

ngëe' jih'koh'. Ma' hlëeyh~ lä'jëe' dsa~ hi~ chaa~ lä'kaa~ hwa' jee' jmeey~ hih~, lä'jëe' nää' dsa~ hi~ hlëeh~ lä'koo~ lä'koo~ juu', hi~ lä'jëe' hi~ chaa~ lä'koo~ lä'koo~ jee' jwii~. ⁷ Ga~hlëeh~ ángel he' kyaah~ lä'jë~ be' kih':

—Wa' gah~ hnäh~ Dio, jmee' hnäh~ juu~ kiyh'. Jëeh~, ma~të~ hor~ llay~ ta'. Kwa' hnäh~ ti'hmaah~ kih~ hi~ ga~jmee' gyuu~ jmi~gyuu~, hi~ ga~jmee' hwa', hi~ ga~jmee' jmi~ñeeh~, hi~ hi~ ga~jmee' lä'kaa~ jee' hya~ jmi~gwa~.

⁸ Jñah~ ka~läh~ ángel ga~lla~lle~ kaah` kiyh', ma' jäyh':

—Ma~hee~, ma~hee~ go~te~ Babilonia jwii~ juu~ hi~ ga~hee~ dsa~ lä'kaa~ jmi~gyuu~ kyaah~ lä'jë~ wa~ he~ cha~ he~ he~ hliih~ ma' jmeey~. La~lä'koo~ he~ ga~kwëeyh~ dsa~ jmi~llii~ hää'.

⁹ Gee' ga~të~ uu~ ángel hi~ ma' lle~ kaah` he~, ma' hlëeyh~ kyaah~ lä'jë~ be' kiyh':

—Cher'mah~ hi~ ga~jmää~ jøøh~ jah~ hi~ laa~ na'høø~ he~ kyaah~ heeh~ kiyh~, hi~ cher'mah~ ga~jmeey~ lii~cha~kyey~ o ma~gooy~, ¹⁰ ja~ba~lä~ja~ le~kih~ dsa~he~. Le~kiyh~lä'koo~he~hiyh~jmi~llii~ hää~, wa'ra~ga~ya~jëe~dsë~Dio kyaayh~. Ja~kyeah~ hih~jä~ya~jëe~dsë~Dio. Jmeey~käay~kyeah~je~, kyaah~azufre cha'në~lä'jëe~ángele hi~na~jngëe~hi~cha'në~Borrego mäh~ka~läh~. ¹¹ Gee' tääyh~käay~ja~, sooo~ñe~ga~lä~jë~joh~jmi~cha~. Lä'jëe~hi~ma~jmää~jøøh~jah~he~kyeah~heeh~kiyh~,hi~heeh~lee~lii~kyeah~jmi~kiyh~,ni~jmi~ni~hwë~sa~le~teeyh~dsëy~. ¹² Hor~ja~hnøø~kwëeh~

dsē' lǟjëē hī nā jngëē', lǟjëē hī n̄uuh̄ kih̄ Dio
hī lǟjëē hī jmeē dsoō dsē' kih̄ Jesús.

13 Jāgā gānuun̄ kālǟh̄ gāhlëeh̄ gyuuh̄
jmīgyuuh̄ mājäyh̄:

—Siī hē lā: “Nā tā chānë̄, llū lā kih̄ hī juū
jeē jmeē kōjøh̄ kyäah̄ Dsājøøh̄ jnän̄.”

—Jaah̄, lǟjā lē —jäh̄ Jmīllē Nājngiī—. Hī
hē teēh̄ dsē', jëeh̄ jā jiih̄ lläā hē mājëeȳ wiī,
hī lǟjnǟ bā lǟjë̄ hē llū hē gājmeē’.

Lloōkoōjmiījøøh̄ Dio lǟjëēdsā

14 Jāgā gājëen̄ koōjniītøø̄. Jeējniī jā, mā
gyā jaah̄ hī lǟläǟ lǟläǟ Hīgālëēngō. Mālleȳ
koōcoron hēlākyäah̄kūnøø̄, hīmāchooyh̄
koōñētuuh̄hlääh̄hēhmē. **15** Neh̄gwah̄kih̄
Dio yāhëējñah̄ ángel hīhlëeh̄kyäah̄lǟjë̄bē
kih̄, gāsiiyh̄hīgyājeējniī:

—Kyé̄ñētuuh̄hlääh̄kyah̄mah̄chooh̄tākyah̄.
Jëeh̄mājwiībāmiī, mātë̄hor̄jeējuuh̄.

16 Hējāhīmāgyājeējniīhēgājyooȳñē
'tuuh̄hlääh̄kiyh̄lǟgātë̄hwā, mah̄gāteeyh̄
lǟjë̄miīkih̄hwājā.

17 Neh̄gwah̄hēlāgyuuh̄jmīgyuuh̄, yāhëē
jñah̄ángelhīmāchooh̄koōñētuuh̄hlääh̄hē
hmē. **18** Jeēchih̄nāhyoōyāhëējñah̄ángelhī
mānāngë̄jwë̄jmeēhih̄kih̄jē. Kyäah̄bē
gāhlëeyh̄hīmāchooh̄ñētuuh̄hlääh̄hmējā,
gāsiiyh̄:

—Kyäah̄ñētuuh̄hlääh̄kyah̄nā, hnǟlǟjë̄
sāmah̄kih̄mījëh̄hēchāhwānā, jëeh̄
mājwiībā.

19 He⁻ ja⁻ ga⁻jyoo['] ángel he['] ñe[']tuuh['] hläh['] kih['] lä⁻ ga⁻të['] hwa['] mah['] ga⁻hnäy['] sa[']mah['] kih['] mi[']jëh['] he⁻ cha⁻ hwa['] la⁻, ga⁻tooyh['] neh⁻ koo⁻ jee['] jleeyh['] kyaah['] ma⁻tiiy[']. He⁻ la⁻ la['] kwaat[~] he⁻ wii['] he⁻ na['] ga['] chee['] Dio në['] kih['] dsa⁻. **20** Hi⁻ ga⁻jleeyh['] kyaah['] ma⁻tiiy['] mi[']jëh['] jee['] ma⁻tääh['] he⁻ ma['] hla⁻ ta⁻ chuuuh['] jwii[']. Hi⁻ jee['] ga⁻jleeh['] mi[']jëh['] ja⁻, ga⁻hwëe⁻ jmii⁻ gyuu⁻ lä⁻koo⁻ jma⁻ he⁻ ga⁻lloo['] lä⁻ ga⁻të['] fren[~] kih['] kya'jih['], ga⁻ngëe['] la⁻ ga['] hnë['] hñaa⁻loo['] kilómetro.

15

Gyee['] ángele kyaah['] gyii['] lli[']wii[']

1 Ga⁻jëen['] jyoh['] ka⁻läh['] koo⁻ he⁻ juh⁻gaa⁻ gyuuuh['] jmi⁻gyuu⁻ lä⁻jiih['] ga⁻lä⁻dsaa⁻ dsen⁻. Ga⁻jëen['] gyee['] ángele hi⁻ ma[']kye⁻ gyii['] nëe['] he⁻ wii['] he⁻ ja⁻ kyaah['] jee['] llqa⁻ go⁻te[~]. Jëeh['] kyaah['] he⁻ ja⁻, llqa⁻ he⁻ ya⁻jëe['] dsë['] Dio. **2** Hi⁻ ga⁻jëen['] ka⁻läh['] he⁻ ma['] na⁻jaa['] he⁻ la⁻ lä⁻koo⁻ hu⁻ he⁻ jëe['], he⁻ juuh⁻ lä⁻koo⁻ jmi⁻ñeeh['], na⁻kaah['] kyaah[']je⁻. Në['] ja⁻ ma['] tääh['] hi⁻ ga⁻lih['] ga⁻tee['] kyaah[']jah['] hi⁻ laa⁻ na[']høø['] he['] kyaah[']heeh[']kiyh['], lä⁻jëe['] hi⁻ sa⁻ga⁻kwaa[']hñii['] ma[']lee['] lii['] ni['] sa⁻ga⁻kay['] hwëh['] lä⁻chee['] jah['] he[']. Ma[']chooyh[']tu['] he⁻choo[']cha⁻miih['] si[']ñe[']he⁻ga⁻hyoyh[']kih[']Dio. **3** Ma[']häy[']sü[']he⁻ma[']hä[']Moisé hi⁻ ma[']jmee[']ta[']he[']kih[']Dio, hi⁻ma[']häy[']sü[']he⁻ma[']hä[']Borrego mäh['], ma[']jäyh[']:
Peer[']juh⁻gaa⁻la⁻lä⁻jë[']he⁻ma⁻jmeeh['],
hne⁻Dio hi⁻laa⁻jøøh[']hi⁻cha⁻ga⁻lä⁻jë[']be[']kih['].
Dsoo[']ba['], llu[']la[']jwë[']kyah['], hne⁻Dsa⁻ta[']jøøh[']
kyaa[']hi⁻na⁻jngëe['].

⁴ Lä⁻jëë⁺ ba['] dsa⁻ gah⁺ hne⁻ Dio.

Lä⁻jëë⁺ ba['] dsa⁻ jmee['] juuh⁻ jmii⁻ kyah⁺.

Jaa⁻ hne⁻ ba['] hi⁻ na⁻ jngëë⁺.

He⁻ja⁻ ga⁻lä⁻jëë⁺ hi⁻ chaa⁻ hwa⁺, ya⁻nääy⁺ mah⁺
jmeey['] juuh⁻ kyah⁺.

Jëëh[,], ma⁻lä⁻jnä⁺ ba['] he⁻ ma⁻løøh['] llah⁻ ta['].

⁵ Ma⁻ngëë⁺ he⁻ ja⁻, ga⁻jëen['] na⁻na['] gwah⁺ he⁻
chih['] gyuuh^{',} ja⁻ba['] gwah⁺ he⁻ ga⁻mi⁻jnää⁻ Dio
kih['] Moisé. ⁶ Neh⁺ gwah⁺ ja⁻ ga⁻hwëë⁻ gyee[']
ángelo hi⁻ ma['] kye⁻ lä⁻jë⁺ gyii['] nëë['] he⁻ wii^{''}.
Ma['] kyeyh['] hmiih⁻ he⁻ chee⁻ lino he⁻ na⁻jngii['],
he⁻ la['] jih'gyeh⁺. Hi⁻ na⁻hñuu['] mo⁻dsëy['] kyaah[']
hmiih⁻ he⁻ ma['] na⁻la['] kyaah['] ku'nøø[']. ⁷ Jaa⁻ jee⁻
lä⁻jëë⁺ kyee['] jah['] he⁻ ga⁻kwëëh⁻ lä⁻jëë⁺ gyee['] ángelo
he['] ma⁻koo⁻ kyaah['] he⁻ la['] kyaah['] ku'nøø['] he⁻
na⁻kah['] lä⁻jë⁺ he⁻ wii^{''} he⁻ na['] ga['] chee['] Dio hi⁻
chaa⁻ ga⁻lä⁻jë⁺ joh['] jmii['] cha⁻. ⁸ Ga⁻kah['] neh⁻
gwah⁺ cha⁻miih⁻ ñe['], kih['] he⁻ laa['] jøøh['] Dio hi⁻
cha⁻ cha⁻miih⁻ be['] kih[']. Ni⁻ jaa⁻ sa⁻ ma⁻le[']
ma['] dsa⁻taah['] neh⁻ gwah⁺ ja⁻, ta'ko⁻jiih['] sa⁻ ga[']
ma⁻lä⁻te['] lä⁻jë⁺ gyii['] he⁻ wii^{''} he⁻ kye⁻ lä⁻jëë⁺ gyee[']
ángelo he['].

16

Wa'kyah' he⁻ kyaah' he⁻ ga⁻heeyh['] dsa⁻ wii^{''}

¹ Ja⁻ga['] ga⁻nuun['] ga⁻hlëëh['] ki⁻gaa⁻ neh⁻ gwah⁺
ja⁻, ga⁻siiyh⁻ lä⁻jëë⁺ gyee['] ángelo he[']:

—Go⁻näää['] hnäh['] mah['] go⁻jää['] he⁻lli⁻wii^{''} he⁻haa[']
neh⁻lä⁻jë⁺ gyii['] kyaah['] he⁻na[']ga[']chee[']Dio lä⁻kaa⁻
hwa⁺.

2 Ņee' to⁻në' ángel he⁻ na⁻jää⁻ he⁻ ma['] haa['] neh⁻ kyaah['] kiyh['] ta⁻ jee['] tääh['] dsa⁻. Lä⁻chah['] ja⁻, ga⁻toh['] koo⁻ dsso['] he⁻ ku[']jii⁻ he⁻ la['] na[']høø^{',} në' kih['] hi⁻ laq['] lii⁻ kih['] jah['] laq['] na[']høø['] he[,] hi⁻ në' kih['] hi⁻ ma['] jmee['] juuh⁻ kih['] ja⁻ba['] hæh['] kih['] jah['] he[.]

3 Jee['] ga⁻të['] uu⁻ ángel ga⁻jää⁻ he⁻ ma['] haa['] neh⁻ kyaah['] kiyh['] ta⁻ në' jmi⁻ñeeh⁻, hi⁻ ga⁻lii['] jma⁻ lä⁻ la['] jma⁻ kih['] hi⁻ na⁻juu[']. Kyaah['] he⁻ ja⁻ ga⁻juu['] lä⁻hui['] në' hi⁻ chaq['] cha⁻jmi⁻ñeeh⁻.

4 Jee['] ga⁻të['] uu⁻ ángel ga⁻jää⁻ he⁻ ma['] haa['] neh⁻ kyaah['] kiyh['] ta⁻ në' jmi⁻juuh⁻ kyaah['] lä⁻kaa⁻ jee['] hya⁻ jmii⁻ gwa⁻ pih[']. Lä⁻kye⁻ he⁻ ja⁻ ga⁻lii['] jma⁻ ka⁻läh[']. **5** Lä⁻chah['] ja⁻ ga⁻nuun['] ga⁻hlëëh['] ángel hi⁻ laa['] juuh['] jmi⁻, ga⁻jäyh[:]

—Jnaaqah['] lluu['] laqah['] hne⁻, Dsa⁻jøøh['] kyaan⁻. Hne⁻ laqah['], hi⁻ ma['] laqah['], hi⁻ na⁻jngëëh['], jëëh['] ma⁻llah['] ba['] hne⁻ ta['] kih['] dsa⁻. **6** Kih['] he⁻ ga⁻tuy['] jma⁻ hi⁻ na⁻jngëë['] kyaah['] hi⁻ kih['] hi⁻ ga⁻ngëë['] juu['] kyah['], he⁻ ja⁻ hne⁻ kwëëyh['] hiyh['] jma⁻ ka⁻läh['], he⁻ teeh['] jwif['] kiyh['].

7 Lä⁻ja⁻ ga⁻nuun['] kih['] jñah['] hi⁻ ga⁻hlëëh['] jee['] chih['] na[']hyoo['], ga⁻jäyh[:]

—Dsso['] ba['], hne⁻ Dio Dsa⁻jøøh['] kyaan⁻ hi⁻ cha⁻ ga⁻lä⁻je⁻ be['] kih[']. Hne⁻ ba['] ma⁻llah['] ta['] kyaah['] ju[']dsoo['] lä⁻koo⁻ lle['] kih['].

8 Jee['] ga⁻të['] kyee['] ángel he⁻ ga⁻jää⁻ he⁻ ma['] haa['] neh⁻ kyaah['] kiyh['] ta⁻ në' hyoo⁻. Lä⁻ja⁻ ga⁻lä⁻cha⁻ be['] kih['] hyoo⁻ mah['] jmee['] kaa⁻ dsa⁻ kyaah['] je⁻.

9 Ga⁻lä⁻lli['] hyoo⁻ lä⁻jiih['] ga⁻kaa⁻ dsa⁻. Ni⁻ lä⁻ja⁻ sa⁻ ga⁻lä⁻dsaa⁻ dsëy['] mah['] ma['] jmeey['] juuh⁻ kih['] Dio.

Lla⁻he⁻ ja⁻, ga⁻mi⁻kwah[']bih[']kih[']Dio hi⁻lih⁻chee[']
lä⁻jé⁻he⁻wii[']ja⁻.

10 Jee' ga⁻té['] hñaqá['] ángel ga⁻jää['] kyaah['] kiyh['] ta⁻
në['] jee' gya['] jmeey['] hih['] jah['] laq['] na'høø['] he[']. Hi⁻
lä⁻käa⁻ hwa['] jee' ma['] jmeey['] hih['] ga⁻la['] na⁻hoø['],
lä⁻jiih['] ga⁻jñaah['] dsa⁻ na'siöh['], kih['] he⁻ ma['] jéey[']
wii[']. **11** Koo⁻ ka⁻läh['] ga⁻mi⁻kwayh['] kih['] Dio hi⁻
gya['] gyuuuh['] jmi⁻gyuu['] kih['] he⁻ ma['] jéey['] wii['] hi⁻
kih['] dsoo['] he⁻ la['] na'høø['] ja⁻. Pero ni⁻ lä⁻ja⁻ sa⁻
ga⁻lä⁻dsaq['] dsëy['] he⁻ ma['] jmeey['] he⁻ hliih['].

12 Jee' ga⁻té['] jñee['] ángel ga⁻jää['] he⁻ ma['] haa['] neh⁻
kyaaah['] kiyh['] ta⁻ në['] jmi⁻juuah['] he⁻ chee['] Eufrate.
Jmii['] ja⁻ ga⁻lä⁻kih['] mah['] ga⁻jä['] ma⁻na'llu['] jwë['] jee'
ngë['] lä⁻jéë['] rey hi⁻ ya⁻nää['] ta⁻ jee' hya⁻ hyoo['].
13 Hi⁻ ga⁻jéen['] uu['] jmi⁻lle['] hlëeh['] hi⁻ jnäa['] lä⁻jnäa[']
jeh['] wëh[']. Ya⁻hëë['] neh⁻ to⁻hoo['] Dragón, hi⁻ ya⁻hëë[']
neh⁻ to⁻hoo['] jah['] hi⁻ laq['] na'høø['] he['] hi⁻ ya⁻hëë[']
neh⁻ to⁻hoo['] jah['] hi⁻ ma['] ngëë['] juu['] ta⁻juu[']. **14** Hi⁻
he['] laq['] dsa⁻ hlëeh['] hi⁻ jmeey['] ja⁻ he⁻ koo⁻ nëë[']
mah['] jéë['] dsah⁻ dsa⁻. Dsa⁻nääy['] cha'në['] lä⁻jéë[']
rey lä⁻käa⁻ lä⁻jah['] jmi⁻gyuu['], mah['] dsa⁻jøøyh[']
dsa⁻ dsa⁻nääy['] dsa⁻jmeey['] hnii['] wa'ra⁻ ga⁻té['] jmii[']
juuah['] jmii['] goo['] kih['] Dio hi⁻ cha⁻ ga⁻lä⁻jé['] be['] kih['].
15 "Hii⁻ jnä['] ngaahn['] na⁻, lä⁻koo⁻ jaq['] hi⁻ hii⁻. Llu[']
la⁻kih['] hi⁻ na⁻në['], hi⁻ hää['] hñii['], hi⁻ jmeey['] ta['] llu['].
Hi⁻ he['] sa⁻ jä['] o[']hih⁻", ga⁻jäh['] Dio.

16 Hi⁻ he['] ba⁻jah['] he⁻ ga⁻jmeey['] ga⁻kuh['] lä⁻jéë['] rey,
koo⁻ jee' chee['] kyäah['] juu['] hebreo Armagedón.

17 Jee' ga⁻té['] gyee['] ángel ga⁻jää['] he⁻ ma['] haa['] neh⁻
kyaaah['] kiyh['] ta⁻ në['] lle[']. Ga⁻lä⁻nueh['] ga⁻hlëeh[']
koo⁻ ki⁻gaa⁻ jee' chih['] gwah['] gyuuuh['] jmi⁻gyuu[']

jee' gya' Dio jmee⁺ hih⁺, ma' jäh': "Ma⁻la⁺ ba[.]"
 18 Lä⁻chah['] ja⁻ ga⁻jmee['] je⁻ñih^{',} ga⁻hlëeh^{',} ga⁻hi^{ii'}
 ñih^{',} hi⁺ ga⁻jeh[']wii['] jwërte hwa['], he⁻ sa⁻ma⁻jeh[']ni⁻
 koo⁻ hä⁻ko⁻ja⁻jiih^{',} ta[']ko⁻jiih[']tääh[']dsa⁻jmi⁻gyuu⁻
 la⁻. 19 Jee' jwi⁺ juuh⁻ Babilonia ga⁻la['] hnë⁻nää[,]
 hi⁺ jyoh['] ga⁻jee' jwi⁺ kaah['] ga⁻sa[']ga⁻hla['] go⁻te[.]
 Ma⁻ra⁺ he⁻ ga⁻teeh[']ba['] Dio jwi⁺kih['] jwi⁺juuh⁻
 ja⁻, ga⁻cheey[']në[']kih[']lä⁻jë⁻go⁻te[']he⁻ya⁻jëe[']dsëy[']
 kyaah[']. 20 Ga⁻lä⁻jë⁻hwa[']he⁻tääh[']jee' jmi⁻ñeeh[']
 ga⁻ääh[']høø[']kih[']. Lä⁻ja⁻ka⁻läh[']ga⁻ääh[']lä⁻jë⁻
 moh[']. 21 Hi⁺ga⁻saa[']në[']kih[']dsa⁻mi[']dsë[']kaah[']he⁻
 hii⁻ma⁻to[']loo[']kil. Hi⁺lä⁻jëe⁻dsa⁻cha⁻ga[']miih⁻
 ga⁻mi⁻kwayh[']kih[']Dio ma[']ga⁻jëe[']he⁻wii[']ja⁻.
 Jëeh['], koo⁻he⁻ja⁻ba[']ma[']la[']juuh⁻ga[']kih[']jee'
 lä⁻jë⁻.

17

Heeh[']Dio wii[']Babilonia

1 Ma⁻ngëe[']he⁻ja⁻, ja[']jaq⁻jee' lä⁻jëe⁻gyee[']
 ángele hi⁻ma[']chooh⁻lä⁻jë⁻gyii[']kyaaah[']mah[']
 ga⁻hlëeyh[']kyaaah[']jnä['], ga⁻jäyh[']:

—Na⁻ta⁻la⁻ma[']heehn⁻hne⁻ha⁻lä⁻la[']he⁻wii[']
 he⁻heeh[']Dio hyaa[']hi⁻ma[']kyaaah[']wa[']hi⁻cha⁻hi⁻,
 hi⁻gya[']jøøh[']në[']kih[']cha⁻miih⁻jmi^{ii'}. 2 Dsa⁻më[']
 he[']ga⁻jmee[']wa[']la[']cha⁻la[']kyaaah[']lä⁻jëe⁻rey hi⁻
 chaa⁻hwa[']la⁻. Hi⁺lä⁻jëe⁻dsa⁻hi⁻tääh[']hwa[']la⁻
 ga⁻hee[']go⁻te⁻hüüdsë⁻kiyh[']kyaaah[']lä⁻jë⁻he⁻hlëh[']
 he⁻ga⁻jmee[']kyaaah[']dsa⁻më[']he[']. La[']lä⁻koo⁻he⁻
 ga⁻kwëeyh[']jmi⁻llii[']he⁻hää[']jwërte.

3 He⁻ja⁻ga⁻jää[']jmi⁻lle[']jnä[']koo⁻hwa[']kii⁻jee'
 sa⁻kwa⁻ni⁻miih⁻. Jee' ja⁻ga⁻jëen⁻jaq⁻dsa⁻më[']

hi⁻ ma' dsëe[~] jaa⁻ jah['] gyuu[']. Lä⁻kaa⁻ në' kih['] jah['] he['] na⁻sii⁻ jmii⁻ he⁻ mi⁻kwäh['] kih['] Dio, hi⁻ ma' lle⁻ gyii['] lle['] kyaah['] gya['] jøø^{'. 4 Dsa⁻më['] he['] ma' kyeh['] hmiih⁻ hee⁻ gyuu['] hi⁻ gyuu['] läh⁻, he⁻ na⁻lii['] kyaah['] ku'nøø^{',} hi⁻ kyaah['] kuu['] he⁻ la['] na'hñaah^{'. Ma' chooyh⁻ koo⁻ kyaah['] he⁻ na⁻la['] kyaah['] ku'nøø['] jee['] ma' na⁻kah['] kyaah['] lä⁻jé['] he⁻ la['] o⁻hih['] he⁻ ma' jmeey^{'. 5 Ma' na⁻sii⁻ cha'kyey^{',} koo⁻ jmii⁻ he⁻ sa⁻ lä⁻ngëe['] jne^{',} he⁻ ma' jäh[:] "Jwii⁻ juuh⁻ Babilonia. Choo['] dsa⁻më['] hi⁻ kaah['] wa['] hi⁻ cha['] hi⁻. Choo['] lä⁻jé['] he⁻ jmeey['] na⁻hääh['] dsë⁻ jne^{'. 6 Ga⁻lä⁻luihn['] he⁻ ma' hee['] dsa⁻më['] he['] kyaah['] jma⁻ kih['] hi⁻ na⁻jngëe['], hi⁻ kyaah['] jma⁻ kih['] hi⁻ ga[']juu['] kwaat['] kih['] Jesús. Ma' ga⁻jëen['] dsa⁻më['] he['] ga⁻lä⁻dsaa['] dsën⁻ jwérte. 7 Mah['] ga⁻jäh['] ángel he['] siih['] jnä[']:}}}}

—¿He⁻la[']dsaa['] hoh[']? Jnä['] mi[']jnääñ[']kyah['] he⁻ sa⁻ lä⁻ngëeh['] hne['] kih['] dsa⁻më['] na⁻, hi⁻lä⁻jä['] kih['] jah['] laa['] na'høø['] hi⁻ jääy['] na⁻, hi⁻ lle['] gyii['] lle['] kyaah['] gya['] jøø^{'. 8 Jah['] hi⁻ ma⁻jëeh['] na⁻, ma' laa['] hi⁻ na⁻mo⁻so⁻ laay^{'. Hi⁻ na⁻ na⁻ ya⁻hëe['] neh⁻ too⁻ ñiih['] kih['] cha'je⁻, jää['] ja⁻ga['] dsooy['] gyii['] jwii^{'. Lä⁻jëe['] hi⁻ täh['] hwa⁻la⁻hi⁻ sa⁻na⁻sii⁻jmii⁻ kih['] në' je⁻jee['] na⁻sii⁻jmii⁻ kih[']lä⁻jëe['] hi⁻na'jnää['] kih['] Dio lä⁻jiih['] ma'ga⁻nøø[']jmii⁻gyuu['], lä⁻jëe['] hi⁻he['] lä⁻dsaa[']dsëy['] wa'ra⁻ga⁻jëey[']jah[']he['], hi⁻ma'laa['], hi⁻na⁻mo⁻so⁻laay^{',} hi⁻hi⁻na⁻ga[']lä⁻jnää[']ka⁻läh['].}}}

9 'He⁻ jwahn⁻la⁻, la[']kih[']hi⁻cha⁻huu[']dsë⁻llu['] kih^{'. Lä⁻jé[']gyii[']lle[']jah[']he['], la[']kwaat[']gyii[']moh['] jee[']gya[']dsa⁻më[']he[']. 10 Hi⁻la[']kwaat[']laa[']gyee[']reyka⁻läh[']. Hñaq[']reyhe[']mo⁻so⁻laay[']ta'. Cha[']ga[']jaa⁻, hi⁻cha[']ga[']jñah[']hi⁻sa[']ga[']ma⁻ja[']. Ga[']}

ma~ja~ hi~ he~, jmee~ bii~ kiyh~ mi~heey~ ko~hwëë~ ba'. ¹¹ Jah~ hi~ ma~ laa~ he~, hi~ na~ mo~so~ laay~, hi~ he~ laa~ jee~ ga~të~ jñaa~ rey ka~läh~. Hi~ laay~ ja~ kih~ jee~ lä~jëë~ gyee~ rey he~ hi~ ds oo~ gyi~jwii~.

¹² 'Lä~jëë~ gya~ jøø~ he~ ma~jëëh~ ja~, la~ kwaat~ gyaa~ rey hi~ sa~ ga~ ma~løø~ jmee~ hih~. Ko~hor~ ba~ hyoyh~ jwë~ leey~ rey mah~ jmeey~ ko~jøh~ kyaah~ jah~ laa~ na'høø~ he~. ¹³ Ga~lä~jëë~ gyaa~ rey he~ dsa~taayh~ juu~ kwee~, mah~ tooyh~ goo~ jah~ hi~ laa~ na'høø~ he~ he~ jmeey~ hih~ kih~ dsa~ jmi~gyuu~. ¹⁴ Hi~ lä~ja~ teey~ kyaah~ Borrego mäh~. Pero Borrego mäh~ he~ liyh~ ba~ wa'ra~ ga~teey~ kyaah~. Jëëh~, hi~ he~ he~ Rey hi~ kye~ né~ kih~ jee~ lä~jëë~ Rey, hi~ laay~ jøøh~ kih~ jee~ lä~jëë~ Dsa~kaah~. Hi~ lä~jëë~ hi~ tääh~ kyaayh~, ma~na~teeh~ kyaay~, ma~na~lleeh~, ja~ba~ hi~ mi~teh~ kiyh~.

¹⁵ Hi~ ga~jäh~ ángel siiyh~ jnä~ ka~läh~:

—Lä~jëë~ jmii~ he~ ma~jëëh~ jee~ ma~gya~ hyaa`hi~ kaa~h~ wa~ hi~ cha~ hi~, la~ kwaat~ lä~jëë~ jee~ jwii~, lä~jëë~ dsa~, lä~kaa~ hwa~ jee~ tääh~ dsa~ jmee~ hih~, hi~ lä~jëë~ dsa~ hi~ hlëeh~ lä~ko~ lä~ko~ juu~. ¹⁶ Hih~ jah~ hi~ laa~ na'høø~ he~ kyaah~ lä~jëë~ gya~ jøø~ kih~, jmeey~ na~høøh~ kih~ hyaa`hlëeh~ he~. Ja~jiih~ beey~ kyaah~ o~hih~ kih~, jngiiyh~ kih~, hi~ jëy~ kyaah~ je~. ¹⁷ Jëëh~ Dio ba~ hi~ ga~tooh~ huu~dsë~neh~ tuh~dsë~ lä~jëë~ rey he~ mah~ jmeey~ lä~hnøø~ Dio he~ dsa~taayh~ juu~ kwee~ mah~ llaay~ jøøh~ jah~ hi~ laa~ na'høø~ he~, lä~jiih~ lä~te~ lä~ko~ jäh~ juu~ kih~ Dio. ¹⁸ Hi~ dsa~më~ hi~ ma~jëëh~ na~, la~

kwaat~ koo~ jwii~ juuh~ he~ jmee~ hih~ kih~ lä~ jëe~
rey hi~ chaa~ hwa~ la~.

18

Ga~hee~jwii~Babilonia

¹ Ma~ngëe~ he~ ja~, ga~jëen~ jñah~ ángel hi~
ga~jñaa~ gyuuuh~ jmi~gyuu~ kyaah~ cha~miih~ be~.
Hi~ hwa~ la~ ga~lä~jnä~ jëe~ go~te~ kyaah~ jmëe~
kiyh~. ² Ga~hlëëyh~ kyaah~ lä~jë~ be~ kiyh~, ga~jäyh~:
Ma~jä~ ta~ hwa~, ma~jä~ ta~ hwa~ Babilonia jwii~
juuh~.

Ma~lii~ cha~neh~ kih~ lä~jëe~ hi~sa~llu~.

La~høø~ lä~jëe~ jmi~lle~ hliih~,
hi~ la~ sii~ kih~ lä~jëe~ ta~ hi~ laa~ na~høø~ hi~ sa~
lä~jëe~ jne~.

³ Jëeh~, ga~lä~jëe~ dsa~ hi~ chaa~ hwa~ la~, ga~hee~
go~te~ huudse~ kih~ kyaah~ lä~jë~ he~ la~
o~ih~ he~ ma~jmee~ jee~ ja~.

La~lä~koo~ he~ ga~hiyh~ jmi~llii~ he~ hää~ go~te~ ba~.
Lä~jëe~ rey hi~ chaa~ hwa~ la~ ga~jmee~ wa~la~cha~
la~ kyaayh~.

Dsa~ hi~ ma~ nøø~ hmooh~ kih~, hi~ ma~ tääh~
lä~käa~ jmi~gyuu~ ga~lä~chay~ kuu~,
kih~ he~ ma~hniiy~ he~ ma~cha~ ga~ngëe~ jwëe~ kih~
dsa~më~ he~, ga~jäh~ ángel.

⁴ Ja~ga~ga~nuun~ jyoh~ juu~ gyuuuh~ jmi~gyuu~ he~
ma~jäh~:

Hnäh~ hi~ laa~ dsa~ kyaan~, hwëe~ hnäh~ jee~ kih~
dsa~ he~,
mah~sa~ kwäh~ dso~kye~ kiyh~ kyah~ hnäh~,
mah~sa~ tëeh~ hnäh~ he~ wii~ he~ jää~ næ~ kiyh~.

5 Jëëh', he⁻ ma⁻ngëë^{''} jwëë^{''} dso'kye⁻ kiyh['],
ma⁻lloo['] lä⁻ ga⁻të^{''} gyuuh['] jmi⁻gyuu⁻.

Na['] ma⁻të^{''} hor[~] koo[~] Dio jwii[~] kwa[~]at[~] kih['] he⁻ hliih[']
he⁻ ma['] jmee⁻ dsa⁻ he['].

6 Kwëëyh['] kiyh['] lä⁻koh['] te['] he⁻ ga⁻kwëëyh['] jñah['].

Mi⁻hmaah['] to['] juh⁻ kiyh['], lä⁻koh['] te['] he⁻ ga⁻jmeey['].
Ga⁻kwëëyh['] jñah['] ga⁻hih['] jmi⁻ hää['].

Kwëëyh['] kiyh['] na['] hiyh['] to['] juh⁻ ko⁻ja⁻.

7 Lä⁻koh['] te['] ma⁻jmääy['] hñiih['] jøøh['], lä⁻koh['] te['] he⁻
llu['] he⁻ ma['] chaay⁻, ko⁻ja⁻ he⁻ wii[~] kwëëyh[']
ka⁻läh['].

Jëëh['], ma['] jmeeey⁻ huudsë⁻:

"Laan['] jøøh['] lä⁻koo⁻ hi⁻ jmee⁻ hih⁻, chaa⁻ ba[']
dsa⁻ñuuh⁻ kyaan⁻, sa⁻ cha⁻ he⁻ kih['] he⁻
jëen⁻ wii[~]."

8 He⁻ja⁻ kyaah['] koo⁻ jmi⁻ba['], joh['] he⁻ wii[~] sa⁻ jää⁻ në[']
kiyh['], jää⁻ jngiih['] kiyh['], jää⁻ hooyh['], jää⁻ kyoyh['].

Hi⁻ kaay⁻ kyaah['] je['], jëëh['] Dio Dsa⁻jøøh['] jnän['], hi⁻
cha⁻ cha⁻miih⁻ be['] kih['], llay['] ta['] kih['] jwii[~]
ja⁻.

9 Lä⁻jëë⁻ rey hi⁻ tääh['] hwa['] hi⁻ ga⁻jmee['] wa[']
la['] cha⁻ la['] kyaah['] dsa⁻më['] he['] hi⁻ ma['] chaay⁻
llu['] kyaayh['], hi⁻ he['] kíhooh['] kiyh['] wa[']ra⁻ ga⁻jëëy[']
hwëë⁻ në[']jee['] kaay⁻. 10 Uu['] ba['] dsa⁻taayh['], kih['] he⁻
lä⁻goyh['] jëëy['] he⁻ wii[~] he⁻ jää⁻ në['] kih['] jwii[~] ja⁻, jääh[']:
—He⁻ ba['] che⁻ jwii[~], jwii[~], Babilonia jwii[~]juuh⁻
na⁻, he⁻ ma['] jmee⁻ hih[']. Jëëh['], kyaah['] koo⁻ hor[~]ba['],
ma⁻ja⁻ jwiz⁻ kyah['].

11 Dsa⁻ hi⁻ ma['] nøø['] hmooh['] kih['] lä⁻kaa⁻ hwa['],
kíhooh['] kih['] jee['] jwii[~] ja⁻. Jëëh['], mo⁻so⁻ chaa⁻
hi⁻ la['] løø['] kiyh[']. 12 Løø['] kih['] ku'nøø['], kuu['] tøø['],
lä⁻jë⁻ nëë[']kuu['] hmooh['], hmiih⁻ lino, hmiih⁻ gyuu['],

hmiih⁻ ceda, hmiih⁻ gyʉʉ[~] läh⁻, hma⁻ he⁻ hii⁻ mi⁻jwii⁻, lä⁻jé⁻ ga['] he⁻ jnä['] na'hñaah['] he⁻ na⁻la⁻ kyaah['] ja['] elefante, kyaah['] hma⁻ he⁻ hmooh^{',} kyaah['] ñe['] nøø['] kyaah['] wa['] he⁻ cha⁻ he⁻ ñe['], hi⁻ kyaah['] kuʉ['] jih^{'. 13 Løø['] kih['] kyah['] hma⁻, ki⁻ma^{',} jmi⁻ mi⁻jwii⁻, wa'chu⁻, mirra, naa`mi⁻jwii⁻, jmi['] mi⁻jéh['] ma⁻ää⁻, naa` he⁻ kuh⁻ dsa⁻, harin llu^{',} kyaah['] mi⁻trigo, loo['], borrego, kya'jiih['], carret. Hi⁻ ma['] hnëey⁻ lä⁻jé⁻ hi⁻ na⁻hnëe['] jmee['] ta['] ma⁻ke⁻ laay['] dsa⁻ jmi⁻gyʉʉ[~]. 14 Ma['] jäyh['] siyyh['] jwii⁻ ja⁻:}

—Lä⁻jé⁻ he⁻ ma[']hee['] hoh^{',} ma⁻jä[']ta['] koo['] ba['] ja⁻. Lä⁻jé⁻ he⁻ jmä[']øø['] kyah['] ma⁻dsa['] go⁻te⁻. Jih[']koh['] mo⁻so⁻ tëeh^{'. 15}

Lä⁻jé⁻ hi⁻ ma['] hnii⁻ he⁻ ja⁻, ga⁻lä⁻chay⁻ cha⁻miih⁻ kuu['] lä⁻koo⁻ ma['] hniiy⁻ kih['] jwii⁻ oo⁻. Uʉ['] ba['] dsa⁻taqayh['], kih['] he⁻ lä⁻goyh['] jéey['] he⁻ wi⁻ he⁻ ja⁻ né['] kih['] jwii⁻ ja⁻ mah['] kíhooyh^{',} 16 jäyh[']:

—He⁻ ba['] che⁻ jwii⁻, jwii⁻, Babilonia jwii⁻ juuh⁻ jee['] ma['] tääh['] dsa⁻ hi⁻ ma['] keh⁻ hmiih⁻ lino na⁻kaqah['] gyʉʉ[~] läh⁻, ma['] na⁻lëey['] kyaah['] ku'nøø['] hi⁻ kyaah['] lä⁻jé⁻ kuʉ['] he⁻ jnä['] na'hñaah^{'. 17 Jëeh['], kyaah['] koo⁻ hor['] ba['] ma⁻dsa['] lä⁻jé⁻ kuu['] he⁻ ma['] chay⁻.}

Hi⁻ ga⁻lä⁻jé⁻ juu['] barco, hi⁻ lä⁻jé⁻ ga['] hi⁻ ma['] ga⁻nää['] neh^{',} kyaah['] hi⁻ ma['] kooh⁻ barco, hi⁻ lä⁻jé⁻ hi⁻ ma['] jmee['] ta['] cha[']jmi⁻ñeeh['] ga⁻taqah['] ʉʉ['] ba^{',} 18 jéey['] lä⁻koo⁻ ma['] hwëe⁻ ñe['] ma['] koo⁻ jee['] jwii⁻ ja⁻. Ga⁻taqayh['] ga⁻tooyh['] miih^{',} ma['] jäyh[']:

—Sa['] cha⁻ ga['] jyoh['] jwii⁻ he⁻ la['] lä⁻koo⁻ jwii⁻ juuh⁻ na⁻.

19 Lä⁻jé⁻ hi⁻ he['] ga⁻ka['] hløø⁻ mah['] ga⁻huuy['] lley['] hi⁻ ga⁻kí['] ga⁻hooyh^{',} ma['] jäyh[']:

—He⁻ ba' che⁻ jwii~, jwii~, jwii~ jauh⁻ na⁻. Ga⁻lä⁻jëe⁻ ba' hi⁻ na⁻høø⁻ barco cha'jmi⁻ñeeh⁻ ma⁻lä⁻chay⁻ kuu' kyaayh', kih' he⁻ cha⁻ cha⁻miih⁻ kuu' kih' jwii~ na⁻. Kyaah' koo⁻ hor⁻ ba' ma⁻hee⁻ go⁻te⁻.

20 Lä⁻jëe⁻ hnäh' hi⁻ tääh' gyuh⁻ jmi⁻gyuh⁻, wa' chaqah⁻ hnäh' llu'. Lä⁻ja⁻ ka⁻läh' hnäh' hi⁻ na⁻jngëe⁻, hnäh' apóstole, hi⁻ hnäh' hi⁻ ga⁻ngëe⁻ juu' kih' dsa⁻. Jëeh' ma⁻teeh⁻ Dio jwii~ kih' jwii~ na⁻ hi⁻ ga⁻jmeeh⁻ hnäh'.

21 Ma⁻ngëe⁻ he⁻ ja⁻, jaa⁻ ángel hi⁻ cha⁻ cha⁻miih⁻ be⁻ kih' ga⁻kay⁻ koo⁻ mi⁻kuu⁻ juuh⁻, lä⁻koo⁻ juuh⁻ cha⁻too⁻ kih' molii', ga⁻jwäy⁻ cha'jmi⁻ñeeh⁻ mah' ga⁻jäyh':

—Ja⁻ba' lä⁻na⁻, wi⁻ hla⁻ Babilonia jwii~ juuh⁻, jih'koh' mo⁻so⁻ lä⁻jnä⁻ ka⁻läh'. **22** Mo⁻so⁻ lä⁻nuuh⁻ hi⁻tu⁻ he⁻ choo' cha⁻miih⁻ si⁻ñe⁻, ni⁻jñah' ga⁻të⁻, ni⁻hi⁻ juuh⁻ luu' hma⁻ta⁻, ni⁻hi⁻ juuh⁻ luu' hoo' mo⁻so⁻ lä⁻chaq⁻ jee' na⁻kyah'. Ni⁻hi⁻ga⁻hi⁻ jme⁻ wa' he⁻ che⁻ he⁻ ta' mo⁻so⁻ lä⁻chaq⁻. Ni⁻molii' mo⁻so⁻ hi⁻ka⁻läh'. **23** Ni⁻mo⁻so⁻ lä⁻jnä⁻ je⁻ kih' mi⁻së⁻ jee' na⁻kyah', ni⁻mo⁻so⁻ lä⁻nuuh⁻ miih' kih' jmi⁻ jee' dsa⁻jee⁻ goo⁻ dsa⁻ jee' na⁻kyah'. Jëeh', lä⁻jëe⁻ hi⁻ ma' dsa⁻lla⁻ hmooh' jee' na⁻kyah' ma' laq⁻kaah⁻ kih' jmi⁻gyuh⁻. Hi⁻kyah' ji⁻nah' kyah' ga⁻lä⁻gaa⁻ lä⁻jëe⁻ hi⁻chaq⁻ lä⁻kaq⁻ hwa⁻.

24 Jee' jwii~ na⁻ na⁻bääh' jma⁻ kih' lä⁻jëe⁻ hi⁻ga⁻ngëe⁻ juu' kih' Dio kyah' lä⁻jëe⁻ hi⁻na⁻jngëe⁻, hi⁻kih' lä⁻jëe⁻ ga⁻jñah' hi⁻ga⁻juu⁻ lä⁻kaq⁻ hwa⁻.

19

1 Ma⁻ngëe⁻ he⁻ ja⁻, ga⁻nuun⁻ ga⁻hlëëh' jwëe⁻

dsa⁻ gyuuh' jmi⁻gyuu⁺, ma' jäyh':
 ¡Aleluya! Dio, Dsa⁻jøøh' jnän` hi⁻ lää[~] jne',
 wa' gah⁻ jnih', wa' jmeen' juuh⁻ kiyh⁻, hi⁻ cha⁻
 cha⁻miih⁻ be' kih⁻.

² Jëeh' ma⁻llay⁻ ta' kyaaqh' ju'dsoo', lä⁻koo⁻ lle' kih⁻
 jmeey'.

Ma⁻llay⁻ ta' kih⁻ hyaa` hlëëh' he', hi⁻ ga⁻hee⁻ lä⁻jëë⁻
 hi⁻ chaa⁻ hwa⁻ la⁻ kyaaqh' lä⁻jë⁻ he⁻ la⁻
 o⁻hih⁻ he⁻ ma' jmeey⁻.

Ma⁻teeyh⁻ ba' jwii⁻ kih⁻ hyaa` he', hi⁻ ga⁻tuu⁻ jma⁻
 kih⁻ hi⁻ ma' jmee⁻ ta'he⁻ kih⁻ Dio.

³ Koo⁻ ka⁻läh⁻ ga⁻jäyh':
 —¡Aleluya! Ñe' he⁻ hwëë⁻ jee' kaay⁻, soo⁻ ga⁻lä⁻jë⁻
 joh' jmi⁻cha⁻.

⁴ Hi⁻ lä⁻jëë⁻ gyii⁻kyee⁻ dsa⁻gyuuh' kyaaqh' kyee⁻
 jah' he', ga⁻juuh⁻ jnëy', ga⁻jyooy⁻ mo⁻nëy' lä⁻ga⁻të⁻
 hwa⁻ mah⁻ ga⁻jmeey⁻ juuh⁻ kih⁻ Dio hi⁻ gya⁻jmee⁻
 hih⁻, ga⁻jäyh':

—Wa' la⁻ lä⁻ja⁻. ¡Aleluya!
⁵ Lä⁻ ga⁻të⁻ jee' gya⁻ Dio jmee⁻ hih⁻ ga⁻lä⁻nuuh⁻
 koo⁻ juu⁻ he⁻ jäh':

Kwa' hnäh' tihmaah⁻ kih⁻ Dio jnän` lä⁻jëë⁻ hnäh'
 hi⁻ jmee⁻ ta'he⁻ kiyh⁻,
 lä⁻jëë⁻ hnäh' hi⁻ gayh⁻, lä⁻jøh⁻ lä⁻mäh⁻.

Lä⁻cha⁻jmi⁻wa'ra⁻ga⁻jee⁻goo⁻ Borrego mäh⁻
⁶ Ja⁻ga⁻ ga⁻nuun⁻ lä⁻koo⁻ he⁻ ga⁻hlëëh' jwëë⁻
 dsa⁻, ga⁻hii⁻ goo⁻ lä⁻koo⁻ hii⁻ jee' jyoo⁻ cha⁻miih⁻
 jmi⁻, lä⁻koo⁻ hii⁻ jee' nii⁻, ma' jäh':
 ¡Aleluya, jëëh' Dio Dsa⁻jøøh' jnän` hi⁻ cha⁻ ga⁻lä⁻jë⁻
 be' kih⁻, ma⁻løø⁻jmee⁻ hih⁻!

⁷ Wa' chaa⁻ jne' llu', wa' jëë⁻ dsë⁻ jne', wa' jmeen'
juuh⁻ kiyh¹.

Jëëh⁻ ma⁻të⁻ jee⁻ jee⁻ goo⁻ Borrego mäh[,]
ma⁻na⁻llu⁻ba⁻mey[.]

⁸ Ma⁻na⁻ngëy['] jwë['] këyh⁻ hmiih⁻ lino he⁻ na⁻jngii[']
he⁻ la⁻jih[']gyeh[.]

Jëëh⁻ hmiih⁻ lino ja⁻, la⁻kwaat[~] ta' llu['] he⁻ ga⁻jmee'
lä⁻jëë⁻ hi⁻ na⁻jngëe['].

⁹ Ja⁻ga['] ga⁻jäh['] ángel he[,] siih⁻ jnä[:]
—Lä⁻la⁻ sii[:] “Llu['] la⁻ kih⁻ hi⁻ na⁻teeh['] jmee'
ma⁻nuu⁻ jee⁻ jee⁻ goo⁻ Borrego mäh[.]”

Mah⁻ga⁻jäyh['] ka⁻läh[:]
—He⁻ la⁻ ba⁻ja⁻, juu['] he⁻ la⁻ju[']dsoo['] kih['] Dio.
¹⁰ He⁻ja⁻ ga⁻juuhn['] jnën⁻ huu['] tii['] ángel he['] mah[']
ga⁻jmää['] jnih['] jøøh[.] Pero ga⁻siiyh⁻ jnä[:]
—Ta⁻jmee⁻ lä⁻na⁻. Jëëh⁻ kwee⁻ ba⁻laqan['] kyaah[']
hne⁻ jee⁻ jmeen⁻ ta⁻he['] kih['] Dio kyaah['] øøh['] hne⁻
hi⁻ tääh[']chooh⁻ koo⁻ hweh⁻ juu['] kih['] Jesú. Jmee'
juuh⁻ kih['] Dio ba[.]

Jëëh[,] hi⁻ kwa⁻ juu['] kih['] Jesú, hi⁻ he['] ba['] hi⁻
ngëe['] juu['] kih['] Dio.

Hi⁻ dsëë⁻ kya[']jüh['] tää⁻

¹¹ Ja⁻ga['] ga⁻jëen['] gyuuuh['] jmi⁻gyuu⁻ na⁻na[,]
ga⁻jëen['] jaq⁻ kya[']jüh['] tää⁻. Hi⁻ ma['] dsëëy⁻ he[,]
cheey⁻: Hi⁻ Mi⁻te['] Juu^{',} hi⁻ cheey⁻: Ju[']dsoo['] Jmah[.]
Jëëh[,] kyaah['] ju[']dsoo['] teey⁻ kyaah['] dsa⁻, hi⁻lä⁻ja⁻
llay⁻ta⁻ka⁻läh[.] ¹² Mi[']nëy['] ma[']la⁻lä⁻koo⁻ jee⁻ hya⁻
je⁻, ma[']lley[']cha⁻miih⁻ coron. Ma[']na⁻sii⁻ koo⁻
jmi⁻he⁻ni⁻jaq⁻sa⁻ma⁻ngëe['], jaq⁻hñii[']bih[']ma[']
ngëe[']. ¹³ Ma[']kyeyh['] koo⁻hmiih⁻he⁻ma⁻na⁻hee⁻
kyaaah[']jma⁻. Jmii⁻kiyh[']ma[']chee⁻: Juu[']kih[']Dio.

14 Lä⁻jëe⁻ hløø['] hi⁻ tääh['] gyuuuh['] hi⁻ ma['] chaa['] kaah['] kih['] hi⁻ dsëe⁻ kya'jiih['] tää⁻, ma['] kyeyh['] hmiih⁻ lino jnaah['] jwérte, tøø['] hi⁻ na⁻jngii^{'. 15 Ma['] go⁻hii['] hooy['] koo⁻ ñe[']tuuh['] chuuuh['] he⁻ jmee['] dsoo['] kih['] lä⁻jëe⁻ hi⁻ chaa⁻ hwa['] la⁻, hi⁻ jmeey['] hih['] kiyh['] kyaah['] hma[']hiih['] he⁻ la⁻ ñe[']. Hi⁻ he['] jleeh['] mi[']jeh['] jee['] tääh['] mah['] hwëe⁻ jmih['] kih^{'. He⁻ la⁻ la['] kwat['] he⁻ wii['] he⁻ na['] ga['] chee['] Dio hi⁻ cha⁻ ga⁻lä⁻jë⁻ be['] kih^{'. 16 Në['] hmiih⁻ kiyh['] hi⁻ ta⁻ koo⁻ jwoo['] sa[']kyey['] na⁻sii['] hwëh['] he⁻ jäh['] lä⁻la⁻: "Hi⁻ la⁻ he['] Rey hi⁻ kye⁻ në['] kih['] jee['] lä⁻jëe⁻ Rey, hi⁻ laay['] jøøh['] kih['] jee['] lä⁻jëe⁻ Dsa[']käah[']".}}}

17 Mah['] ga⁻jëen⁻ jaä⁻ ángel hi⁻ cheh['] në['] hyoo⁻, kyaah['] lä⁻jë⁻ be['] kih['] ga⁻hlëëyh['] lä⁻jëe⁻ ta['] hi⁻ hëe⁻, ga[']siiyh[']:

—Ya⁻nää['] hnäh['] mah['] go⁻täah['] hnäh['] ko⁻jøh['] jee['] kwa['] Dio he⁻ kuh['] hnäh['] koo⁻ ma[']nuu['] juuh[']. **18** Kuh['] hnäh['] ngo['] kih['] rey, ngo['] kih['] juu['] hløø['], ngo['] kih['] hi⁻ cha⁻ cha⁻miih⁻ be['] kih^{',} ngo['] kih['] kya'jiih['] lä⁻kye⁻ kih['] hi⁻ wiiy['], ngo['] kih['] hi⁻ na⁻hnëe['] jmee['] ta['] hi⁻ kih['] hi⁻ sa⁻ na⁻hnëe['], lä⁻jøh['] lä⁻mäh⁻ga⁻jäh['] ángel he['].

19 Hi⁻ ga⁻jëen⁻ jah['] hi⁻ laa['] na[']høø['] he['], kyaah['] lä⁻jëe⁻ rey hi⁻ tääh['] hwa['] la⁻ kyaah['] hløø['] kyaay['], hi⁻ ga⁻kuh['] mah['] jmeey['] hnii['] kyaah['] hi⁻ dsëe⁻ kya'jiih['] tää⁻ hi⁻ kyaah['] hløø['] kyaay['] ka⁻läh^{'. 20 Jee['] ja⁻ ga⁻säayh['] jah['] hi⁻ laa['] na[']høø['] he['] kyaah['] hi⁻ ga⁻ngëe['] juu['] ta⁻juu['] kiyh^{'. Hi⁻ hi⁻ ga⁻ngëe['] juu['] ta⁻juu['] he['], ga⁻jmeey['] cha⁻miih⁻ he⁻ juh[']gaa⁻ cha⁻në['] jah['] hi⁻ laa['] na[']høø['] he[']. Lä⁻jwë['] ja⁻, ga⁻mi[']gaay['] lä⁻jëe⁻ hi⁻ ga⁻kwaä['] hñii['] ga⁻laa['] lii[']}}

kih' jah' hi⁻ laa['] na'høø' he'. Hi⁻ ga⁻mi⁻gaay⁻ lä⁻jëë⁻ hi⁻ ga⁻jmee['] juuh⁻ kih' heeh⁻ kiyh' ka⁻läh⁻. Lä⁻ ma⁻jiyh⁻ ja⁻ lä⁻uy['] ga⁻jwää['] dsih⁻ cha'je⁻ juuh⁻ kih' gyi['] jwii⁻ jee['] koo⁻ kyäah['] azufre. ²¹ Hi⁻ lä⁻jëë⁻ ga['] jñah⁻ dsa⁻ ga⁻juu['] kyäah['] ñe[']tuuh⁻ chuh⁻ he⁻ ma['] go⁻hii['] hoo['] hi⁻ ma['] dsëë['] kya'jiih['] he'. Lä⁻jëë⁻ ta[']ga⁻kuh⁻ ngo['] kiyh' lä⁻jiih['] ga⁻këë['].

20

Koo⁻ mil ji⁻ñe⁻

¹ Ga⁻jëën['] jaa⁻ ángel hi⁻ ga⁻jñaa['] gyuuuh['] jmi⁻gyuu⁻, hi⁻ ma['] chooh⁻ jo⁻ñe['] kih' too⁻ ñiih['] kih' cha'je⁻, hi⁻ ma['] chooyh⁻ koo⁻ caden⁻ juuh⁻.
² Ga⁻saayh['] Dragón, miih⁻ hi⁻ ma['] chaa⁻ llo'joo['] he', ja⁻ba['] hi⁻ chee⁻ hi⁻sa⁻llu['], hi⁻ chee⁻ bih['] Tana['] ka⁻läh⁻. Ga⁻hñuuh⁻ dsih⁻ koo⁻ mil ji⁻ñe⁻.
³ Ga⁻jwää['] dsih⁻ neh⁻ too⁻ ñiih['] kih' cha'je⁻, mah['] ga⁻jney['] kwee⁻ ho'haah['] ja⁻. Mah['] lä⁻ja⁻, sa⁻ ya⁻heey['] mi⁻gaa['] gyih['] dsa⁻ hi⁻ chaa⁻ lä⁻kaa⁻ hwa['] lä⁻jiih['] dsëë['] koo⁻ mil ji⁻ñe⁻. Ga['] ma⁻ngëë['] koo⁻ mil ji⁻ñe⁻, jmee['] bii['] cheeyh['] miih⁻ jmii['].

⁴ Hi⁻ ga⁻jëën['] cha⁻miih⁻ hma⁻sii~, jee['] ma['] tääh['] hi⁻ na⁻ngë['] jwë['] lla['] ta['], he['] ba['] hi⁻ ga⁻ku['] dsa⁻ lle['] kwaat⁻ kih['] he['] ma['] jmeeey['] ju'dsoo['] kih['] Jesú^s hi⁻ kwaat⁻ kih['] juu['] kih['] Dio ka⁻läh⁻. Sa⁻ ga⁻jmääy['] jøöh[']jah[']hi⁻ laa[']na'høø' he['] ni['] heeh⁻ kiyh[']. Ni[']sa⁻ ga⁻kway['] ma['] le['] lii['] cha'kyey['], ni['] ma⁻gooy[']. Hi⁻ he['] ga⁻lä⁻jiih['] ka⁻läh⁻ mah['] ga⁻jmeey['] hih['] kyäah['] Cristo koo⁻ mil ji⁻ñe⁻. ⁵ He['] la⁻ ja⁻ to⁻në['] he['] lä⁻jiih['] dsa⁻. Pero jee['] lä⁻jëë⁻ ga['] jñah⁻ hi⁻ ga⁻juu['] hi⁻ sa⁻ laa['] kwaat⁻, sa⁻ lä⁻jiih['] ko[']jøöh['] kyäayh[']. Ga[']

ma⁻dsëë['] koo⁻ mil ji⁻ñe⁻, ja⁻ga['] lä⁻jiiyh[']. ⁶ Llu['] la['] kih['] hi⁻ tëë['] lä⁻jiih['] to⁻në['], hi⁻ he['] na⁻jngëë[']. Lëey['] jmi⁻dsa⁻ kyäa['] Dio ba['], hi⁻ kyäa['] Cristo ka⁻läh['], hi⁻ jmeey['] hih['] ko⁻joh['] kyäayh['] koo⁻ mil ji⁻ñe[']. Hi⁻ he['] mo⁻so⁻ juuy['] wa[']ra⁻ ga⁻të['] jee['] juu['] dsa⁻ jee['] ga⁻të['] to['] jiih['].

Dsoo['] hi⁻sa[']llu['] cha[']je[']juuh[']

⁷ Wa[']ra⁻ ga⁻dsëë['] koo⁻ mil ji⁻ñe⁻, lää['] Tana['] jee['] na⁻jnëë[']. ⁸ Mah['] dsooy['] mi⁻gaay['] dsa⁻ hi⁻ tääh['] lä⁻je['] kye['] kiih['] jmi⁻gyuu['], mi⁻gooy['] kih['] Gog kyaah['] Magog, jøøyh['] jwëë['] dsa⁻, lä⁻koo⁻ mi[']sii['] he⁻ cha⁻ cha[']hoo['] jmi⁻ñeeh['], mah['] dsa⁻nääy['] jee['] hnii[']. ⁹ Lä⁻käa⁻ lä⁻juh['] jmi⁻gyuu['] ga⁻hwëey['], ga⁻nääy['] ta⁻ jee['] jwii['] na⁻jngii['] kih['] Dio he⁻ tih['] dsëy['] cha⁻miih[']. Ga⁻taayh['] lä⁻ku['] lä⁻jii['] kih['] jee['] jwii['] ja⁻ mah['] tœey['] kyaah[']. Hi⁻ ga⁻jyoo['] Dio je⁻ gyuuuh['] jmi⁻gyuu['] mah['] ga⁻jëëy['] go⁻te[']. ¹⁰ Hi⁻sa[']llu['] hi⁻ ma['] mi⁻gaa['] dsa⁻ ga⁻jwää[']dsih['] cha[']je[']juuh['] jee['] koo⁻ kyaah['] azufre, jee['] hää['] jah['] laa['] na⁻høø['] he['] kyaah['] hi⁻ ga⁻jmee['] juu['] ta⁻juu[']. Jee['] ja⁻ jëëy['] wii['] lä⁻jmi['] lä⁻hwë['] ga⁻lä⁻je['] joh['] jmi['] cha⁻.

Wa[']ra⁻ ga⁻të['] jee['] jmee['] Dio jwiz[']

¹¹ Ja⁻ga['] ga⁻jëen['] koo⁻ hma⁻sii['] juuh['] tøø⁻, hi⁻ ga⁻jëen['] hi⁻ ma[']gya['] në['] kih[']. Ga⁻ääh['] go⁻te['] gyuuuh['] hwa['] cha[']nëy['], mo⁻so⁻ ga⁻lä⁻lii['] go⁻te['] ha⁻ jee['] ma[']la[']. ¹² Hi⁻ ga⁻jëen['] lä⁻jëë['] hi⁻ ga⁻juu['], lä⁻joh['] lä⁻mäh['] tääh['] cha[']në['] Dio. Jee['] ja⁻ ga⁻na['] je⁻, hi⁻ ga⁻na['] ga⁻jyoh['] je⁻ jee['] na⁻sii['] jmi['] kih['] lä⁻jëë['] hi⁻ na⁻jnää['] kih['] Dio. Ga⁻lä⁻je['] hi⁻ na⁻juu['], ga⁻nøø['] ta⁻ kiyh['] lä⁻koo⁻ te['] he⁻ na⁻sii['] kiyh['] në['] je⁻ jee['] lle['] lä⁻je[']

he⁻ ga⁻jmeey[.] ¹³ Lä⁻jëë⁺ hi⁻ ga⁻juu⁺ cha⁻jmi⁻ñeeh⁻ ga⁻hwëey⁻ ga⁻täayh⁺ cha⁻në⁺ Dio. Hi⁻ lä⁻jëë⁺ hi⁻ na⁻juu⁺ tääh⁺ cha⁻je⁻ ga⁻hwëey⁻ ga⁻täayh⁺ cha⁻në⁺ Dio. Lä⁻ja⁻ lä⁻ja⁻ ga⁻nøø⁺ ta⁻ kiyh⁺ lä⁻koo⁻ te⁻ he⁻ ga⁻jmeey[.] ¹⁴ Ga⁻lä⁻jëë⁺ hi⁻ na⁻juu⁺ hi⁻ tääh⁺ cha⁻je⁻ ga⁻jwää⁺ dsih⁺ cha⁻je⁻ juuh⁻. He⁻ ja⁻ la⁻ jee⁻ ga⁻të⁻ to⁻ jiih⁻ he⁻ juu⁺ dsa⁻. ¹⁵ Hi⁻ sa⁻ ga⁻jnø⁺ jmi⁻ kih⁻ në⁺ je⁻ jee⁻ na⁻sii⁺ jmi⁻ kih⁻ lä⁻jëë⁺ hi⁻ na⁻jnää⁺ kih⁻ Dio, ga⁻jwää⁺ dsih⁺ cha⁻je⁻ juuh⁻.

21

Gyuuuh'jmi⁻gyuuuh⁺ hmëë⁺ kyaah⁺ hwa['] hmëë⁺

¹ Ga⁻jëén⁺ koo⁻ gyuuuh⁺ jmi⁻gyuuuh⁺ hmëë⁺, hi⁻ ga⁻jëén⁺ koo⁻ hwa['] hmëë⁺, jëeh⁺ gyuuuh⁺ jmi⁻gyuuuh⁺ hi⁻ hwa['] he⁻ ma⁻ la⁻ to⁻në⁺ ma⁻ngëë⁺ ba⁻ ja⁻. Hi⁻ jmi⁻ñeeh⁻ mo⁻so⁻ cha⁻ ga⁻. ² Jnä⁺ Jwaä⁻ ga⁻jëén⁺ koo⁻ jwii⁻ na⁻jngii⁺ he⁻ chee⁻ Jerusalén hmëë⁺ he⁻ ga⁻jyoo⁺ gyuuuh⁺ jmi⁻gyuuuh⁺ kih⁻ Dio, lä⁻koo⁻ ja⁻ dsa⁻më⁺ hi⁻ ma⁻na⁻lluu⁺ kih⁻ dsa⁻ñuuuh⁺ kyaah⁺. ³ Ja⁻ga⁻ ga⁻nuun⁺ koo⁻ juu⁺ ga⁻hlëëh⁺ kii⁻ he⁻ ja⁻ gyuuuh⁺ jmi⁻gyuuuh⁺ he⁻ ma⁻jäh[:]

—Hee⁻ la⁻ hne⁻ kih⁻ Dio he⁻ chih⁻ jee⁻ kih⁻ dsa⁻ jee⁻ gyay⁻ ko⁻jøh⁺ kyaayh⁺. Dsa⁻ he⁻lee⁻ jwii⁻ kiyh⁻. Hi⁻ Dio gya⁻ ko⁻jøh⁺ kyaayh⁺ hi⁻ ja⁻ba⁻hñii⁻ Dio lee⁻ Dio kyaay⁻. ⁴ Jee⁻ ja⁻ mi⁻kih⁻ Dio jmi⁻ he⁻tuu⁻ mi⁻në⁺ dsa⁻, jee⁻ ja⁻ mo⁻so⁻ juuy⁻ jih⁻koh⁻, ni⁻ mo⁻so⁻ kihooyh⁻, ni⁻ mo⁻so⁻ cha⁻ ga⁻ jee⁻ mo⁻ jii⁻ kiyh⁻, jëeh⁻ ma⁻ngëë⁺ ba⁻lä⁻jëë⁺ he⁻to⁻në⁺ —ga⁻jäyh⁻.

⁵ Hi⁻ ma⁻gya⁻jmee⁻hih⁻he⁻ga⁻jäh[:]

—Jnä⁺ jmeen⁻hmëë⁺ lä⁻jëë⁺ go⁻te⁻ he⁻cha⁻.

Koo⁻ka⁻läh⁺ga⁻siiyh⁺jnä[:]

—Sii' he- la-. Jëeh' juu' la- sa- na-hee-, la-
ju'dsoo' jmah'.

6 Hi- ga-jäyh':

—Ma-la- ba'. Jnä' he- laan' lä-koo- hwëh' A
kyaqah' hwëh' Zeta, jnä' he- ma-laan' jää' ja-ga'
nøø' jmi-gyuu-, hi- lä-jih' hee' jmi-gyuu- lä-
ma-laan' ja-ba'. Hi- lä-kii- dsë', jnä' kwan' hiyh'
jmii- he- la' cha- ba' he- jmee' chaay- tää'. **7** Hi-
ga-lih' mi-te', hyoyh' lä-jé- he- la-. Jnä' leen' Dio
kyaaay', hi- hi- he- lee' gyuu- kyaan'. **8** Pero lä-jëe'
hi- goh', kyaah' hi- sa- jmee- dsoo', hi- jmee- he-
sa- lä- jëe' jne', hi- jngëeh' dsa-, hi- më- hi- ñuuuh-
hi- kaah- wa' hi- cha- hi-, hi- jmee- ji-nah', hi-
jmee- juuh- kih' dio hi- na-laa- kaah- dsa-, kyaah'
lä-jëe- hi- ta-juu', hi- he- dsa- nää' cha-je- juuh-,
jee' koo- kyaah' azufre, jee' ga-të- to' jih- juu' dsa-
ga- jäh' Dio.

Jee' jwii- Jerusalén hmëe'

9 Ja- ga' jay' jee' ma' chehn' ja-, jaa- jee' lä-jëe'-
ángel hi- ma' chooh- gyii' kyaah' jee' ma' haa' lä-jëe'-
gyii' he- wii' he- ja- jee' llaa- go-te-. Ga-siiyh' jnä':

—Ña- jee' la-, mah' häähn' hne- dsa- më- hi- la-
hmooh' lee' më' Borrego mäh' -ga- jäh' ángel.

10 Mah' ga-jøøy' kih' jmi-lle' kin' jee' ma' chih'
koo- moh' juuh- ñii', mah' ga-heeyh' jnä' Jerusalén
koo- jwii- juuh- he- na-jngii' he- ga-jyoo' gyuu-
jmi-gyuu- he- ja- kih' Dio. **11** Ma' jnä' jëe- ñih'
kyaaah' jmee- kih' Dio. La- jih'gyeh' lä-koo- mi'kuu'
he- la- na-hñaah' jwérte, lä- la- koo- mi'kuu' jaspe,
he- jëe- lä-koo- wa'hu-. **12** Na- jnë- lä-ku'lä-jii' jee'
jwii' ja- kyaah' na-hyah- juuh- hi- ñii' choo' gya-to'

ho'haah'. Lä⁻koo⁻ ho'haah' ja⁻ ma' cheh' jaa⁻ ángel, hi⁻ në' ho'haah' ja⁻ ma' na⁻sii⁻ jmii⁻ ma⁻ kih⁻ kih⁻ kih⁻ lä⁻jëe⁻ gya⁻tuu⁻ nää⁻ dsa⁻ Israel. ¹³ Ta⁻ jwoo['] ta⁻la⁻ ga⁻hya⁻ hyoo⁻ ma' lle⁻ hnë⁻ wa'haah', ta⁻ jwoo['] ta⁻ kye⁻ ma' lle⁻ hnë⁻ wa'haah' ka⁻läh', ja⁻ba⁻ lä⁻ja⁻ jwoo['] ta⁻ nii⁻, hnë⁻ wa'haah', hi⁻ ta⁻ jwoo['] ta⁻la⁻ ga⁻dsa['] hyoo⁻ ja⁻ba['] hnë⁻. ¹⁴ Jee' ma⁻chooh⁻ na'hyah⁻ nii⁻ ja⁻, ma' la['] kyaah['] gya⁻to['] tii⁻. Në' kih⁻na⁻sii⁻ jmii⁻ kih⁻ lä⁻jëe⁻ gya⁻tuu⁻ apóstole kyaah['] Borrego mäh['].

¹⁵ Hi⁻ ma' hlëeh⁻ kyaah['] jnä⁻ he['], ma' chooh⁻ koo⁻ si'hma⁻tah⁻ he⁻ lla⁻ hih⁻ he⁻ na⁻la⁻ kyaah['] ku'nøø⁻, kyaah['] he⁻ kay⁻ hih⁻ jee' jwii⁻ ja⁻ kyaah['] wa'haah' kih['], hi⁻ kyaah['] na'hyah⁻ kih[']. ¹⁶ Jee' jwii⁻ ja⁻ ma' la['] kye⁻ kyeeh['], kwee⁻ ba['] la⁻ lä⁻ kyoo⁻ lä⁻ hu[']. Hi⁻ ángel he['] ga⁻kay⁻ hih⁻ jee' jwii⁻ ja⁻ kyaah['] si'hma⁻ kiyh[']. Ga⁻të['] to['] mil na⁻dsë⁻ to['] hña⁻loo['] kilómetro lä⁻ kyoo⁻, hi⁻ ja⁻ba['] ko⁻ja⁻ te['] lä⁻ hu['] hi⁻ lä⁻ nii⁻ ka⁻läh[']. ¹⁷ Ja⁻ga['] ga⁻kay⁻ hih⁻ na'hyah⁻ kih['] jee' jwii⁻, ga⁻të['] hña⁻loo['] na⁻dsë⁻ to[']loo['] kye['] lëe⁻, ja⁻ba['] lä⁻koo⁻ la['] hih⁻ he['] kooh['] dsa⁻ jmi⁻gyuu⁻.

¹⁸ Na'hyah⁻ ja⁻ ma' la['] kyaah['] kuu⁻ jaspe. Pero jee' jwii⁻ ja⁻ ma' la['] kyaah['] ku'nøø⁻ jmah['], ma' jnä⁻ jëe⁻ go⁻te['] lä⁻koo⁻ wa'hu⁻ he⁻ na⁻jngii[']. ¹⁹ Tii⁻ na'hyah⁻ kih['] jee' jwii⁻ ja⁻, ma' na⁻lii⁻ kyaah['] lä⁻jë⁻ kuu⁻ he⁻ la['] na'hñaah[']. To⁻në' tii⁻ na'hyah⁻ ma' la['] kyaah['] jaspe, jee' ga⁻të['] to['] ma' la['] kyaah['] zafiro, jee' ga⁻të['] hnë⁻ ma' la['] kyaah['] ágata, jee' ga⁻të['] kye['] kyaah['] esmeralda, ²⁰ jee' ga⁻të['] hña['] ma' la['] kyaah['] ónice, jee' ga⁻të['] jñii⁻ kyaah['] cornalina, jee' ga⁻të['] gyii['] kyaah['] crisólito, jee' ga⁻të['] jña['] kyaah['] berilo,

jee' ga⁻të' ñu' kyaah' topacio, jee' ga⁻të' gya['] kyaah'
crisopraso, jee' ga⁻të' gya⁻koo⁻ kyaah' jacinto, hi⁻
jee' ga⁻të' gya⁻tô' kyaah' amatista. ²¹ Gya⁻tô'
wa'haah' ja⁻, ma'la['] gya⁻tô' perla. Lä⁻koo⁻ lä⁻koo⁻
gya⁻tô' wa'haah' ja⁻, ma'la['] koo⁻ perla ba'. Hi⁻jwë'
kih' jee' jwii⁻ ja⁻, ma'la['] kyaah' ku'nøø' jmah', ma'
jnä['] jëë⁻ go⁻te⁻ lä⁻koo⁻ wa'hu⁻ he⁻ na⁻jngii['].

²² Sa⁻ ga⁻jëë['] gwah⁻ jee' jwii⁻ ja⁻, jëëh' Dio
hi⁻ laa['] Dsa⁻jøøh' jnän['] hi⁻ cha⁻ ga⁻lä⁻jë⁻ be['] kih',
kyaaah' Borrego mäh', hi⁻ he⁻ba['] laa['] gwah⁻ jee' ja⁻.
²³ Jee' jwii⁻ ja⁻ mo⁻so⁻ jmee⁻ bii['] jmëë['] kih' hyoo⁻,
ni⁻ jmëë['] kih' sih⁻, jëëh' kyaah' ma'la['] jmëë['] kih'
Dio ba⁻ jnä['], hi⁻ Borrego mäh' ba' hi⁻ choo⁻ wa'je⁻
kih' jee' jwii⁻ ja⁻. ²⁴ Lä⁻jëë⁻ dsa⁻ hi⁻ dsa⁻taah⁻
lä⁻kaa⁻ hwa['] ja⁻ ngëë['] jee' jnä['] wa'je⁻. Hi⁻ lä⁻jëë⁻
rey hi⁻ tääh' jmi⁻gyuu⁻ dsa⁻kay⁻ jee' jwii⁻ ja⁻ lä⁻jë⁻
he⁻ cha⁻ kiyh'. ²⁵ Sa⁻ jnë['] jih'koh' wa'haah' kih'.
Jee' ja⁻ le['] jmii['] ba' jëëh' mo⁻so⁻ lä⁻cha⁻ hwë['].
²⁶ Lä⁻jëë⁻ dsa⁻ hi⁻ dsa⁻taah⁻ hwa['] ja⁻, dsa⁻nääy[']
dsa⁻kay⁻ jee' ja⁻ lä⁻jë⁻ nëë['] he⁻ cha⁻ kiyh'. ²⁷ Jee'
ja⁻ mo⁻so⁻ dsa⁻taah⁻ ni⁻ jaa⁻ hi⁻ jmee⁻ wa'la['] cha⁻
la^{',} ni⁻ hi⁻ jmee⁻ he⁻ sa⁻ lä⁻jëë['] jne', ni⁻ hi⁻ jmee⁻
juu['] ta⁻juu[']. Jee' ja⁻ dsa⁻taah⁻ ma'la['] hi⁻ na⁻sii[']
jmii['] kih' në['] je⁻ kih' Borrego mäh' jee' na⁻sii['] jmii[']
kih' lä⁻jëë⁻ hi⁻ na⁻jnää['] kih' Dio.

22

¹ Ma⁻ngëë['] he⁻ ja⁻, hih' ángel he['] na'heeyh' jnä[']
koo⁻ jmi⁻juuh⁻, he⁻ jmee⁻ chaa⁻ dsa⁻. Jmii⁻ ja⁻
jëë⁻ lä⁻ jëë⁻ wa'hu⁻, he⁻ hya⁻ jee' gya['] Dio kyaah'
Borrego mäh'. ² Hi⁻ dsa⁻ngëë['] to[']dsaah⁻ cha'jwë'
kih' jee' jwii⁻ ja⁻. Lä⁻koo⁻ lä⁻koo⁻ jwoo['] kih'

jmiⁱⁱ- ja⁻, ma' t^øø' hma⁻ he⁻ jme⁺ chaa⁻ dsa⁻, he⁻ hii⁻ gya⁺to['] n^{ee}['] mii^{',} ma⁻ koo⁻ n^{ee}['] lä⁻ja⁻ sih⁻. Kyaah' moo⁻ kih['] hma⁻ ja⁻, dsa⁻hlää['] lä⁻jee⁻ dsa⁻ hi⁻ chaa⁻ jee['] ja⁻. ³ Jee['] ja⁻ mo⁻so⁻ lä⁻cha⁻ ga['] lli[']wi^{''}. Dio kyaah' Borrego mäh['] dsa⁻taayh['] ko⁻jøh['] kyaayh['] hi⁻ lä⁻jee⁻ hi⁻ n^{uu}h['] kiyh['] jme⁺ ta[']he[']. ⁴ Ma'ja⁻ jee['] Dio. Hi⁻ jmiⁱⁱ- kiyh['] na⁻sii⁻ cha[']kyey[']. ⁵ Jee['] ja⁻ mo⁻so⁻ lä⁻cha⁻ ga['] hwë[']. Mo⁻so⁻ jme⁺ bii['] na⁻hih['] je⁻, ni⁻ jmëe[']kih[']hyoo⁻, jee['] Dio Dsa⁻jøøh['] jnän['] choo['] wa[']je⁻ kih[']. Jee['] ja⁻ dsa⁻taayh['] ko⁻jøh['] kyaayh['] mah['] jmeey['] hih⁻ ga⁻lä⁻jë['] joh['] jmiⁱⁱ- cha⁻.

Ma⁻ya⁻jäh⁺jäh[']Jesucristo

⁶ Mah['] ga⁻jäh['] ángel he['] siih⁻ jnä^{''}:

—Juu['] la⁻ sa⁻ na⁻hee⁻, la['] ju[']dsoo['] go⁻te[~]. He['] ba['] Dio Dsa⁻jøøh['] jnän['], hi⁻ ga⁻jøø['] kih['] lä⁻jee⁻ hi⁻ ma['] ngëe[~] juu['] kiyh['], ma⁻cheey['] ángel kyaay['] mah['] mi⁻jnääy['] kih['] lä⁻jee⁻ hi⁻ jme⁺ ta[']he['] kiyh['], lä⁻jë['] he⁻ jme⁺ bii['] le['] to⁻chah['] la⁻ —ga⁻jäh['] ángel.

⁷ —Hii⁻ jnä^{''} jähn['] to⁻chah['] la⁻. Llu['] la['] kih['] hi⁻ høø⁻ juu['] he⁻ hlëeh['] kih['] he⁻ na['] ga['] le['] ta⁻ cha[']në['] he⁻ na⁻sii⁻ la⁻ —ga⁻jäh['] Jesús.

⁸ Jnä^{''} Jwaa⁻ ma⁻nuun['] hi⁻ ma⁻jëen['] lä⁻jë['] he⁻ la⁻. Ma⁻ngëe[~] ma⁻nuun['] hi⁻ ma⁻jëen['], ga⁻juuhn['] jnëen['] huu['] ti['] ángel mah['] ga⁻jmää⁻ jnih['] jøøh['], hi⁻ ma⁻mi⁻jnää⁻ lä⁻jë['] he⁻ la⁻ kin^{''}. ⁹ Pero ángel he['] ga⁻siih⁻ jnä^{''}:

—Jëe['] da['], ta⁻ jme⁺ lä⁻na⁻, jee['] kwee⁻ ba['] laqan['] kyaah' hne⁻ jee['] jmeen⁻ ta[']he['] kih['] Dio kyaah' øøh['] hne⁻ hi⁻ ngëe[~] juu['] kih['] Dio, hi⁻ kyaah' lä⁻jee⁻ ga[']

hi⁻ høø⁺ juu['] he⁻ na⁻sii⁻ jee['] la⁻. Jmee['] juuh⁻ kih[']
Dio ba'.

10 Hi⁺ ga⁺siiyh⁺ jnä⁺ ka⁻läh⁺:

—Ta⁺ hmä⁻ lä⁻jé⁺ juu['] he⁻ hlëeh⁺ kih['] he⁻ na['] ga[']
le['] ta⁺ ha'né['] he⁻ na⁻sii⁻ jee['] la⁻, jéeh['] ma⁻ngoo[']
ya⁻jäh⁺ he⁻ lä⁻te['] juu['] la⁻. **11** Hi⁻ hñaa⁻ dsë['], wa'
jmee['] bih['] hñaa⁻ dsëy[']. Hih['] hi⁻ jmee['] wa' la['] cha⁻
la^{',} wa' jmee['] bih['] kiyh^{'.} Hi⁻ jmee['] he⁻ llu^{',} wa'
jmee['] bih^{',} hih['] hi⁻ na⁻jngëe['], wa' na⁻jngëe['] bih['].

12 —Hii⁻ jnä⁺ jahn['] to⁻chah['] la⁻. Kyen['] he⁻
kwëehn['] he⁻ ga⁻tëe['] hyoh⁺ lä⁻jaa⁻ lä⁻jaa⁻ ha⁻koo⁻
te['] ta⁺ he⁻ ma⁻jmee^{y'}. **13** Jnä⁺ he['] laan['] lä⁻koo⁻
hwëh['] A kyaah['] hwëh['] Zeta, jnä⁺ he['] ma⁻laan['] jää[']
ja⁻ga['] nøø['] jmi⁻gyuu['], hi⁻ lä⁻ja⁻, ma⁻ke['] ma⁻dsaa[']
jmi⁻gyuu['] lä⁻ma⁻laan['] ja⁻ba[']—ga⁻jäh['] Jesú.

14 Llu['] la['] kih['] hi⁻ gyih[~] sa⁻hmiih⁻ kih['] mah['] hy⁻
oyoh[~] jwë['] kuyh[~] mii['] kih['] hma⁻ he⁻ jmee['] chaa⁻
dsa⁻, hi⁻ lä⁻ja⁻ hyoyh[~] jwë['] dsa⁻taayh['] ta⁻ ho'haah[']
kih['] jwi⁻ ja⁻. **15** Pero ga⁻lä⁻jëe['] dsii⁻ jä['] ta⁻ ka'hne['],
kyaaah['] hi⁻ jmee['] ji⁻nah^{',} hi⁻ më['] hi⁻ nuuh⁻ hi⁻
kaah⁻ wa' hi⁻ cha⁻ hi⁻, hi⁻ jngëeh[~] dsa⁻, hi⁻ jmee[']
juuh⁻ kih['] dio hi⁻ na⁻laa⁻ kaah⁻ dsa⁻, kyaah['] hi⁻
tih[~] dsë['] jmee['] juu['] ta⁻juu['].

16 —Jnä⁺ Jesú ma⁻cheen[~] ángel kyaan['] mah[']
mi⁻jnääy[~] lä⁻jé⁺ he⁻ la⁻ kih['] lä⁻kaa⁻ gwah[~]. Jnä⁺
laan['] sa'ju⁻ kih['] David, jnä⁺ laan['] nuu['] hø['] hi⁻ kwa⁻
je⁻ jih[']gyeh[']—ga⁻jäyh['].

17 Jmi⁻lle['] Na⁻jngii['] kyaah['] më['] Borrego mäh[']
jäyh[']:

—Ña⁻.

Hi⁻ ga⁺nuu['], wa' jäyh[']:

—Ña⁻.
 Hi⁻ lä⁻kii⁻ dsë⁻, wa' jääy⁻. Hi⁻ hnøø⁻ hi⁻h, wa'
 hiyh⁻ jmii⁻ he⁻ jmeē⁻ chaq⁻a dsa⁻, he⁻ la' cha⁻
 go⁻te⁻.

¹⁸ Jnä' jmeen⁻ dsoo' kih⁻ lä⁻jëë⁻ hi⁻ nuu⁻ juu['] he⁻
 hlëeh⁻ kih⁻ he⁻ na['] ga' le⁻ ta⁻ cha'në⁻, he⁻ na⁻sii⁻
 jee' la⁻. Cher'mah⁻ hi⁻ ga⁻jmee⁻ na⁻dsë⁻ ga' juu[']
 lä⁻koo⁻ lle⁻ jee' la⁻, tëëy⁻ lä⁻jë⁻ he⁻ wii⁻ he⁻ na['] ga'
 chee⁻ Dio lä⁻koo⁻ na⁻sii⁻ jee' la⁻. ¹⁹ Hi⁻ cher'mah⁻
 hi⁻ ga⁻jñuuuh⁻ juu['] he⁻ hlëeh⁻ kih⁻ he⁻ na['] ga' le⁻
 ta⁻ cha'në⁻, he⁻ na⁻sii⁻ jee' la⁻, lä⁻ja⁻ jñuuuh⁻ Dio
 ka⁻läh⁻ he⁻ la['] heey⁻ he⁻ na⁻sii⁻ jee' la⁻. Jñuuuyh⁻
 kih⁻ chaah⁻ hma⁻ he⁻ jmeē⁻ chaq⁻a dsa⁻, hi⁻ lä⁻ja⁻
 ka⁻läh⁻ jñuuuyh⁻ kih⁻ jee' jwii⁻ na⁻jngii⁻.

²⁰ Hi⁻ jmeē⁻ ju'dsoo' kih⁻ lä⁻jë⁻ he⁻ la⁻ jääy⁻:
 —Dsoo' ba', jähn⁻ to⁻chah⁻ la⁻.
 Wa' la['] lä⁻ja⁻, nee⁻, ñah⁻ Jesús Dsa⁻jøøh⁻ kyaqan⁻.
²¹ Lä⁻jë⁻ he⁻ llu['] he⁻ la' kwa⁻ Jesús Dsa⁻jøøh⁻
 jnän⁻, wa' la['] kyaah⁻ lä⁻jëë⁻ hnäh⁻. Wa' la['] lä⁻ja⁻.

**Hmooh hmëë he- ga-jmee Jesucristo; Salmos
New Testament and Psalms in Chinantec, Ozumacín
(MX:chz:Chinantec, Ozumacín)**

copyright © 2003 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chinantec, Ozumacín

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chinanteco, Ozumacín [chz], Mexico

Copyright Information

© 2003, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament and Psalms

in Chinantec, Ozumacín

© 2003, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022
77bbb809-d78b-5d8c-9c0b-2363ea7f466b